

ཨ། །དབུ་མ་རྩ་བའི་ཆོག་ལེན་པ་བྱས་པ་ཤེས་རབ་  
ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།

## 中 觀 根 本 慧 論

龍樹菩薩 造

姚秦三藏法師 鳩摩羅什 譯

# དཀར་ཆག

|                                                         |    |
|---------------------------------------------------------|----|
| དབུ་མ་རྩ་བའི་ཚིག་ལུང་བྱས་པ་ཤེས་རབ་ .....                | 1  |
| རབ་བྱེད་དང་པོ། རྒྱུན་བརྟག་པ། .....                      | 1  |
| རབ་བྱེད་གཉིས་པ། འགྲོ་འོང་བརྟག་པ། .....                  | 5  |
| རབ་བྱེད་གསུམ་པ། དབང་པོ་བརྟག་པ། .....                    | 11 |
| རབ་བྱེད་བཞི་པ། སྤང་པོ་བརྟག་པ། .....                     | 13 |
| རབ་བྱེད་ལྔ་པ། ཁམས་བརྟག་པ། .....                         | 15 |
| རབ་བྱེད་དྲུག་པ། འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་པ་བརྟག་པ། .....         | 17 |
| རབ་བྱེད་བདུན་པ། རྒྱུ་བ་དང་གནས་པ་དང་འཇིག་པ། .....        | 21 |
| རབ་བྱེད་བརྒྱད་པ། བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་བརྟག་པ། .....          | 29 |
| རབ་བྱེད་དགུ་པ། རྩ་རོལ་ན་གནས་པ་བརྟག་པ། .....             | 33 |
| རབ་བྱེད་བཅུ་པ། མེ་དང་བྱུང་ཤིང་བརྟག་པ། .....             | 37 |
| རབ་བྱེད་བཅུ་གཅིག་པ། རྩོན་དང་བྱི་མའི་མཐའ་བརྟག་པ། .....   | 41 |
| རབ་བྱེད་བཅུ་གཉིས་པ། བདག་དང་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་བརྟག་པ། ..... | 43 |
| རབ་བྱེད་བཅུ་གསུམ་པ། འདུ་བྱེད་བརྟག་པ། .....              | 47 |
| རབ་བྱེད་བཅུ་བཞི་པ། སྤང་པ་བརྟག་པ། .....                  | 49 |
| རབ་བྱེད་བཅོ་ལྔ་པ། རང་བཞིན་བརྟག་པ། .....                 | 51 |
| རབ་བྱེད་བཅུ་དྲུག་པ། བཅིངས་ཐར་བརྟག་པ། .....              | 55 |
| རབ་བྱེད་བཅུ་བདུན་པ། ལས་བརྟག་པ། .....                    | 59 |
| རབ་བྱེད་བཅོ་བརྒྱད་པ། བདག་དང་ཚོས་བརྟག་པ། .....           | 67 |
| རབ་བྱེད་བཅུ་དགུ་པ། དུས་བརྟག་པ། .....                    | 71 |
| རབ་བྱེད་ཉི་ཤུ་པ། ཚྲིགས་པ་བརྟག་པ། .....                  | 73 |
| རབ་བྱེད་ཉེར་གཅིག་པ། འབྱུང་བ་དང་འཇིག་པ་བརྟག་པ། .....     | 79 |
| རབ་བྱེད་ཉེར་གཉིས་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བརྟག་པ། .....       | 83 |

## 目錄

|                |    |
|----------------|----|
| 中觀論頌 .....     | 2  |
| 觀因緣品第一 .....   | 2  |
| 觀去來品第二 .....   | 6  |
| 觀六情品第三 .....   | 12 |
| 觀五陰品第四 .....   | 14 |
| 觀六種品第五 .....   | 16 |
| 觀染染者品第六 .....  | 18 |
| 觀三相品第七 .....   | 22 |
| 觀作作者品第八 .....  | 30 |
| 觀本住品第九 .....   | 34 |
| 觀燃可燃品第十 .....  | 38 |
| 觀本際品第十一 .....  | 42 |
| 觀苦品第十二 .....   | 44 |
| 觀行品第十三 .....   | 48 |
| 觀合品第十四 .....   | 50 |
| 觀有無品第十五 .....  | 52 |
| 觀縛解品第十六 .....  | 56 |
| 觀業品第十七 .....   | 60 |
| 觀法品第十八 .....   | 68 |
| 觀時品第十九 .....   | 72 |
| 觀因果品第二十 .....  | 74 |
| 觀成壞品第二十一 ..... | 80 |
| 觀如來品第二十二 ..... | 84 |
| 觀顛倒品第二十三 ..... | 88 |

|                                                            |     |
|------------------------------------------------------------|-----|
| རབ་བྱེད་ཉེར་གསུམ་པ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་བརྟག་པ། .....              | 87  |
| རབ་བྱེད་ཉེར་བཞི་པ། འཕགས་པའི་བདེན་བ་བརྟག་པ། .....           | 93  |
| རབ་བྱེད་ཉེར་ལྔ་པ། ཟུང་ན་ལས་འདས་བ་བརྟག་པ། .....             | 101 |
| རབ་བྱེད་ཉེར་དྲུག་པ། སྤིང་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་བརྟག་པ། ..... | 107 |
| རབ་བྱེད་ཉེར་བདུན་པ། ལྟ་བ་བརྟག་པ། .....                     | 111 |

|                  |     |
|------------------|-----|
| 觀四諦品第二十四 .....   | 94  |
| 觀涅槃品第二十五 .....   | 102 |
| 觀十二因緣品第二十六 ..... | 108 |
| 觀邪見品第二十七 .....   | 112 |

## ༄༅། དབུ་མ་རྩ་བའི་ཚིག་ལེན་བྱས་པ་ཤེས་རབ་ ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

༄༅། རྒྱ་གར་སྐད་དུ། བ་རྩོ་རྣམ་མཁུ་ལ་མ་རྩོ་མ་ཀ་ཀཱ་རི་ཀ། བོད་སྐད་དུ།  
དབུ་མ་རྩ་བའི་ཚིག་ལེན་བྱས་པ་ཤེས་རབ་ཅེས་བྱ། འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་  
གྱུར་བ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །

གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་།།

འགག་པ་མེད་པ་སྐྱེ་མེད་པ། །

ཆད་པ་མེད་པ་རྟག་མེད་པ། །

འོང་བ་མེད་པ་འགྲོ་མེད་པ། །

ཐ་དད་དོན་མིན་དོན་གཅིག་མིན། །

སྤྱོད་པ་ཉེར་ཞི་ཞི་བཟུན་པ། །

རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྤྱོད་ནམས་ཀྱི། །

དམ་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །

## རབ་བྱེད་དང་པོ། རྟེན་བརྟག་པ།

བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །གཉིས་ལས་མ་ཡིན་རྒྱ་མེད་མིན། །  
དངོས་པོ་གང་དག་གང་ན་ཡང་། རྟེན་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །རྟེན་ནམ་བཞི་སྟེ་  
རྒྱ་དང་ནི། དམིགས་པ་དང་ནི་དེ་མ་ཐག །བདག་པོ་ཡང་ནི་དེ་བཞིན་ཏེ། རྟེན་མ་  
པ་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། དངོས་པོ་ནམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། རྟེན་ལ་སོགས་ལ་ཡོད་མ་  
ཡིན། །བདག་གི་དངོས་པོ་ཡོད་མིན་ན། །གཞན་དངོས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བྱ་བ་

# 中觀根本慧論

龍樹菩薩 造  
姚秦三藏法師 鳩摩羅什 譯

## 觀因緣品第一

1. 不生亦不滅 不常亦不斷  
不一亦不異 不來亦不出
2. 能說是因緣 善滅諸戲論  
我稽首禮佛 諸說中第一
3. 諸法不自生 亦不從他生  
不共不無因 是故知無生
4. 如諸法自性 不在於緣中  
以無自性故 他性亦復無
5. 因緣次第緣 緣緣增上緣  
四緣生諸法 更無第五緣
6. 果為從緣生 為從非緣生  
是緣為有果 是緣為無果

ཀྱིན་དང་ལྷན་མ་ཡིན། ཀྱིན་དང་མི་ལྷན་བྱ་བ་མེད། བྱ་བ་མི་ལྷན་ཀྱིན་མ་ཡིན། །  
བྱ་བ་ལྷན་ཡོད་འོན་ཏེ་ན། འདི་དག་ལ་བརྟེན་སྐྱེ་བས་ན། ཏེ་ཕྱིར་འདི་དག་ཀྱིན་  
ཅེས་གྲག། རྗེ་སྤྱི་མི་སྐྱེ་དེ་སྤྱི་དུ། འདི་དག་ཀྱིན་མིན་ཇི་ལྟར་མིན། མེད་དམ་  
ཡོད་པའི་དོན་ལ་ཡང་། ཀྱིན་ནི་རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། མེད་ན་གང་གི་ཀྱིན་དུ་  
འགྱུར། ཡོད་ན་ཀྱིན་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ། གང་ཆོ་ཆོས་ནི་ཡོད་པ་དང་། མེད་དང་ཡོད་  
མེད་མི་འགྲུབ་པ། རྗེ་ལྟར་སྐྱབ་བྱེད་སྐྱེ་ཞེས་བྱ། ཏེ་ལྟ་ཡིན་ན་མི་རིགས་སོ། ཡོད་  
པའི་ཆོས་འདི་དམིགས་པ་ནི། མེད་པ་ཁོ་ན་ཏེ་བར་བཞུགས། ཅི་སྟེ་ཆོས་ནི་དམིགས་  
མེད་ན། དམིགས་པ་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། ཆོས་རྣམས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ན། འགག་  
པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། ཏེ་ཕྱིར་དེ་མ་ཐག་མི་རིགས། འགགས་ན་ཀྱིན་ཡང་  
གང་ཞིག་ཡིན། དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་རྣམས་ཀྱི། ཡོད་པ་གང་ཕྱིར་ཡོད་མིན་  
ན། འདི་ཡོད་པས་ན་འདི་འབྱུང་ཞེས། བྱ་བ་འདི་ནི་འཐད་མ་ཡིན། ཀྱིན་རྣམས་  
སོ་སོ་འདུས་པ་ལ། འབྲས་བུ་དེ་ནི་མེད་པ་ཉིད། ཀྱིན་རྣམས་ལ་ནི་གང་མེད་པ། །  
དེ་ནི་ཀྱིན་ལས་ཇི་ལྟར་སྐྱེ། ཅི་སྟེ་དེ་ནི་མེད་པར་ཡང་། ཀྱིན་དེ་དག་ལས་སྐྱེ་འགྱུར་  
ན། ཀྱིན་མ་ཡིན་པ་དག་ལས་ཀྱང་། ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་སྐྱེ་མི་འགྱུར། འབྲས་བུ་ཀྱིན་གྱི་  
རང་བཞིན་ན། ཀྱིན་རྣམས་བདག་གི་རང་བཞིན་མིན། བདག་དངོས་མིན་ལས་  
འབྲས་བུ་གང་། ཏེ་ནི་ཇི་ལྟར་ཀྱིན་རང་བཞིན། ཏེ་ཕྱིར་ཀྱིན་གྱི་རང་བཞིན་མིན། །  
ཀྱིན་མིན་རང་བཞིན་འབྲས་བུ་ནི། ཡོད་མིན་འབྲས་བུ་མེད་པས་ན། ཀྱིན་མིན་  
ཀྱིན་དུ་ག་ལ་འགྱུར། ཀྱིན་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། རབ་དུ་བྱེད་པ་དང་པོ་ལོ། །



7. 因是法生果 是法名為緣  
若是果未生 何不名非緣
8. 果先於緣中 有無俱不可  
先無為誰緣 先有何用緣
9. 若果非有生 亦複非無生  
亦非有無生 何得言有緣
10. 果若未生時 則不應有滅  
滅法何能緣 故無次第緣
11. 如諸佛所說 真實微妙法  
于此無緣法 云何有緣緣
12. 諸法無自性 故無有有相  
說有是事故 是事有不然
13. 略廣因緣中 求果不可得  
因緣中若無 云何從緣出
14. 若謂緣無果 而從緣中出  
是果何不從 非緣中而出
15. 若果從緣生 是緣無自性  
從無自性生 何得從緣生
16. 果不從緣生 不從非緣生  
以果無有故 緣非緣亦無

## རབ་བྱེད་གཉིས་པ། འགྲོ་འོང་བརྟག་པ།

༺ རེ་ཞིག་སོང་ལ་མི་འགྲོ་ཞི། ཁ་སོང་བ་ལ་འང་འགྲོ་བ་མིན། སོང་དང་མ་  
སོང་མ་གཏོགས་པར། བགོམ་པ་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་རོ། གང་ན་གཡོ་བ་དེ་ན་འགྲོ།  
དེ་ཡང་གང་གི་བགོམ་པ་ལ། གཡོ་བ་སོང་མིན་མ་སོང་མིན། དེ་བྱིར་བགོམ་ལ་འགྲོ་  
བ་ཡོད། བགོམ་ལ་འགྲོ་བ་ཡིན་པར་ནི། རི་ལྷ་བྱར་ན་འཐད་པར་འགྱུར། གང་ཆོ་  
འགྲོ་བ་མེད་པ་ཡི། བགོམ་པ་འཐད་པ་མེད་བྱིར་རོ། གང་གི་བགོམ་པ་ལ་འགྲོ་བ།  
དེ་ཡི་བགོམ་ལ་འགྲོ་མེད་པར། ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ་གང་གི་བྱིར། བགོམ་ལ་འགྲོ་བ་  
ཡིན་བྱིར་རོ། བགོམ་ལ་འགྲོ་བ་ཡོད་ན་ནི། འགྲོ་བ་གཉིས་སུ་ཐལ་འགྱུར་ཏེ། གང་  
གིས་དེ་བགོམ་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ལ་འགྲོ་བ་གང་ཡིན་པའོ། འགྲོ་བ་གཉིས་སུ་ཐལ་  
འགྱུར་ན། འགྲོ་བ་པོ་ཡང་གཉིས་སུ་འགྱུར། གང་བྱིར་འགྲོ་པོ་མེད་པར་ནི། འགྲོ་  
བ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་བྱིར། གལ་ཏེ་འགྲོ་པོ་མེད་གྱུར་ན། འགྲོ་བ་འཐད་པར་མི་  
འགྱུར་ཏེ། འགྲོ་བ་མེད་ན་འགྲོ་བ་པོ། ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ག་ལ་འགྱུར། རེ་ཞིག་འགྲོ་པོ་  
མི་འགྲོ་ཞི། འགྲོ་བ་པོ་མིན་འགྲོ་བ་མིན། འགྲོ་པོ་འགྲོ་པོ་མིན་ལས་གཞན། གསུམ་  
པ་གང་ཞིག་འགྲོ་བར་འགྱུར། གང་ཆོ་འགྲོ་བ་མེད་པར་ནི། འགྲོ་པོ་འཐད་པར་མི་  
འགྱུར་ན། རེ་ཞིག་འགྲོ་པོ་འགྲོ་པོ་ཞེས། རི་ལྷ་འཐད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། གང་གི་  
ཚུགས་ལ་འགྲོ་བ་པོ། འགྲོ་བ་དེ་ལ་འགྲོ་མེད་པ། འགྲོ་པོ་ཡིན་པར་ཐལ་འགྱུར་ཏེ།  
འགྲོ་པོ་འགྲོ་བར་འདོད་བྱིར་རོ། གལ་ཏེ་འགྲོ་པོ་འགྲོ་གྱུར་ན། འགྲོ་བ་གཉིས་སུ་

## 觀去來品第二

1. 已去無有去 未去亦無去  
離已去未去 去時亦無去
2. 動處則有去 此中有去時  
非已去未去 是故去時去
3. 云何于去時 而當有去法  
若離於去法 去時不可得
4. 若言去時去 是人則有咎  
離去有去時 去時獨去故
5. 若去時有去 則有二種去  
一謂為去時 二謂去時去
6. 若有二去法 則有二去者  
以離於去者 去法不可得
7. 若離於去者 去法不可得  
以無去法故 何得有去者
8. 去者則不去 不去者不去  
離去不去者 無第三去者
9. 若言去者去 云何有此義  
若離於去法 去者不可得
10. 若去者有去 則有二種去  
一謂去者去 二謂去法去

ཐལ་འགྱུར་ཏེ། གང་གིས་འགྲོ་བོར་མངོན་པ་དང་། འགྲོ་བོར་གྱུར་ནས་གང་འགྲོ་  
བའོ། སོང་ལ་འགྲོ་བའི་ཚྭ་མེད་དེ། མ་སོང་བ་ལའང་འགྲོ་ཚྭ་མེད། བགོམ་ལ་  
ཚྭ་པ་ཡོད་མིན་ན། གང་དུ་འགྲོ་བ་ཚྭ་པར་བྱེད། འགྲོ་བ་ཚྭ་པའི་སྒྲ་རོལ་ན། །  
གང་དུ་འགྲོ་བ་ཚྭ་འགྱུར་བ། བགོམ་པ་མེད་ཅིང་སོང་བ་མེད། མ་སོང་འགྲོ་  
བ་ག་ལ་ཡོད། འགྲོ་ཚྭ་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ། རྣང་བ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ན། །  
སོང་བ་ཅི་ཞིག་བགོམ་པ་ཅི། མ་སོང་ཅི་ཞིག་ནམ་པར་བརྟག་ཤེ་ཞིག་འགྲོ་བོ་མི་  
སྤྲོད་དེ། འགྲོ་བ་བོ་ནི་སྤྲོད་པ་མིན། འགྲོ་བོ་འགྲོ་བོ་མིན་ ལས་གཞན། གསུམ་པ་  
གང་ཞིག་སྤྲོད་པར་འགྱུར། གང་ཆོ་འགྲོ་བ་མེད་པར་ནི། འགྲོ་བོ་འཐད་པར་མི་  
འགྱུར་ན། ཤེ་ཞིག་འགྲོ་བོ་སྤྲོད་དོ་ཞེས། ཇི་ལྟར་འཐད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། བགོམ་  
ལམ་སྤྲོག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། སོང་དང་མ་སོང་ལས་ཀྱང་མིན། འགྲོ་བ་དང་ནི་  
འབྱུག་པ་དང་། སྤྲོག་པ་ཡང་ནི་འགྲོ་དང་མཚུངས། འགྲོ་བ་དེ་དང་འགྲོ་བ་པོ། ཤེ་  
ཉིད་ཅེས་ཀྱང་བྱར་མི་རུང་། འགྲོ་བ་དང་ནི་འགྲོ་བ་པོ། གཞན་ཉིད་ཅེས་ཀྱང་བྱར་  
མི་རུང་། གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་གང་ཡིན་པ། ཤེ་ཉིད་འགྲོ་བོ་ཡིན་གྱུར་ན། བྱེད་པ་པོ་  
དང་ལས་ཉིད་ཀྱང་། གཅིག་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར། གལ་ཏེ་འགྲོ་དང་འགྲོ་བ་  
པོ། གཞན་པ་ཉིད་དུ་ནམ་བརྟག་ན། འགྲོ་བོ་མེད་པའི་འགྲོ་བ་དག འགྲོ་བ་མེད་  
པའི་འགྲོ་བོར་འགྱུར། གང་དག་དངོས་པོ་གཅིག་པ་དང་། དངོས་པོ་གཞན་  
པ་ཉིད་དུ་ནི། སྒྲུབ་པར་གྱུར་པ་ཡོད་མིན་ན། ཤེ་གཉིས་སྒྲུབ་པ་ཇི་ལྟར་ཡོད། །

11. 若謂去者去 是人則有咎  
離去有去者 說去者有去
12. 已去中無發 未去中無發  
去時中無發 何處當有發
13. 未發無去時 亦無有已去  
是二應有發 未去何有發
14. 無去無未去 亦復無去時  
一切無有發 何故而分別
15. 去者則不住 不去者不住  
離去不去者 何有第三住
16. 去者若當住 云何有此義  
若當離於去 去者不可得
17. 去未去無住 去時亦無住  
所有行止法 皆同於去義
18. 去法即去者 是事則不然  
去法異去者 是事亦不然
19. 若謂於去法 即為是去者  
作者及作業 是事則為一
20. 若謂於去法 有異於去者  
離去者有去 離去有去者
21. 去去者是二 若一異法成  
二門俱不成 云何當有成
22. 因去知去者 不能用是去  
先無有去法 故無去者去

འགོ་བ་གང་གིས་འགོ་བོར་མངོན། །འགོ་བ་དེ་ནི་དེ་འགོ་མིན། །གང་ཕྱིར་འགོ་  
བའི་ཐུ་རོལ་མེད། །གང་ཞིག་གང་དུ་འགོ་བར་འགྱུར། །འགོ་བ་གང་གི་འགོ་  
བོར་མངོན། །དེ་ལས་གཞན་པ་དེ་འགོ་མིན། །གང་ཕྱིར་འགོ་བོ་གཅིག་ཕུ་ལ། །  
འགོ་བ་གཉིས་སུ་མི་འབྲད་དོ། །འགོ་བོ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་ནི། །འགོ་རྣམ་གསུམ་  
དུ་འགོ་མི་བྱ། །མ་ཡིན་པར་ནི་གྱུར་དེ་ཡང་། །འགོ་རྣམ་གསུམ་དུ་འགོ་མི་  
བྱེད། །ཡིན་དང་མ་ཡིན་གྱུར་པ་ཡང་། །འགོ་རྣམ་གསུམ་དུ་འགོ་མི་བྱེད། །  
དེ་ཕྱིར་འགོ་དང་འགོ་བོ་དང་། །བགྲོད་པར་བྱ་བའང་ཡོད་མ་ཡིན། །འགོ་བ་  
དང་འོང་བ་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་དུ་བྱེད་པ་གཉིས་པའོ།

23. 因去知去者 不能用異去  
於一去者中 不得二去故
23. 決定有去者 不能用三去  
不決定去者 亦不用三去
24. 去法定不定 去者不用三  
是故去去者 所去處皆無

## རབ་བྱེད་གསུམ་པ། དབང་པོ་བརྟག་པ།

༥ ལྷ་དང་ཉན་དང་སྒྲིམ་པ་དང་། ལྷ་བར་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་ཡིད། །  
དབང་པོ་བྱག་སྒྲེ་དེ་དག་གི་ ལྷ་ཡུལ་བལྟ་བར་བྱ་ལ་སོགས། ལྷ་དེ་རང་གི་  
བདག་ཉིད་ནི། རྟེན་ལ་ལྷ་བ་མ་ཡིན་ཉིད། ལག་ཞིག་བདག་ལ་མི་ལྷ་བ། རྟེན་  
དག་གཞན་ལ་ཇི་ལྟར་ལྷ། ལྷ་བ་རབ་ཏུ་བསྐྱབ་པའི་བྱིར། མེ་ཡི་དབེས་ནི་རྩལ་  
མ་ཡིན། ལྷ་དང་མ་སྒྲིམ་པ་ཡིས། རྟེན་ལྷ་བཅས་ལན་བཏབ་སོ། །  
གང་ཆེ་ཅུང་ཟད་མི་ལྷ་བ། ལྷ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ལྷ་བས་ལྷ་བར་བྱེད་ཅེས་  
བྱར། རྟེན་ལྷ་རིགས་པར་འགྱུར། ལྷ་བ་ལྷ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་བ་མིན་པ་  
མི་ལྷ་ཉིད། ལྷ་བ་ཉིད་ཀྱི་ས་ལྷ་བ་སྤོང་། རྣམ་པར་བཤད་པར་ཤེས་པར་  
བྱ། མ་སྐྱངས་ལྷ་པོ་ཡོད་མིན་ཏེ། ལྷ་བ་སྐྱངས་པར་གྱུར་ཀྱང་ངོ་། ལྷ་པོ་མེད་  
ན་བལྟ་བྱ་དང་། ལྷ་བ་དེ་དག་ག་ལ་ཡོད། བལྟ་བྱ་ལྷ་བ་མེད་པའི་བྱིར། རྣམ་  
པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་བཞི། ཡོད་མིན་ཉེ་བར་ལེན་ལ་སོགས། ཇི་ལྟར་བྱར་  
ཡོད་པར་འགྱུར། ལྷ་བས་ཉན་དང་སྒྲིམ་པ་དང་། ལྷ་བར་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་  
ཡིད། ཉན་པ་སྤོང་མཉན་ལ་སོགས། རྣམ་པར་བཤད་པར་ཤེས་པར་བྱ། །  
དབང་པོ་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་གསུམ་པའོ།



### 觀六情品第三

1. 眼耳及鼻舌 身意等六情  
此眼等六情 行色等六塵
2. 是眼則不能 自見其已體  
若不能自見 云何見餘物
3. 火喻則不能 成於眼見法  
去未去去時 已總答是事
4. 見若未見時 則不名為見  
而言見能見 是事則不然
5. 見不能有見 非見亦不見  
若已破於見 則為破見者
6. 離見不離見 見者不可得  
以無見者故 何有見可見
7. 見可見無故 識等四法無  
四取等諸緣 云何當得有
8. 耳鼻舌身意 聲及聞者等  
當知如是義 皆同於上說

## རབ་བྱེད་བཞི་པ། སྤང་པོ་བརྟག་པ།

༥ གཟུགས་ཀྱི་རྩ་མ་གཏོགས་པར། གཟུགས་ནི་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་  
རོ། གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་མ་གཏོགས་པར། གཟུགས་ཀྱི་རྩ་ཡང་མི་སྤང་ངོ་། །  
གཟུགས་ཀྱི་རྩ་མ་གཏོགས་པར། གཟུགས་ན་གཟུགས་ནི་རྩ་མེད་པར། ཐལ་  
བར་གྱུར་ཏེ་དོན་གང་ཡང་། རྩ་མེད་པ་ནི་གང་ནའང་མེད། གལ་ཏེ་གཟུགས་ནི་  
མ་གཏོགས་པར། གཟུགས་ཀྱི་རྩ་ཞིག་ཡོད་ན་ནི། འབྲས་བུ་མེད་པའི་རྩ་འགྱུར་  
ཏེ། འབྲས་བུ་མེད་པའི་རྩ་མེད་དོ། གཟུགས་ཡོད་ན་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་ནི། རྩ་  
ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་ཉིད། གཟུགས་མེད་ན་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་ནི། རྩ་ཡང་  
འཐད་པར་མི་འགྱུར་ཉིད། རྩ་མེད་པ་ཡི་གཟུགས་དག་ནི། འཐད་པར་མི་རྩང་  
རྩང་མིན་ཉིད། དེ་ཕྱིར་གཟུགས་ཀྱི་རྩ་མ་པར་རྟོག འགའ་ཡང་རྩ་མ་པར་བརྟག་མི་  
བྱ། འབྲས་བུ་རྩ་དང་འདྲ་བ་ཞེས། བྱ་བ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་རྩ་  
དང་མི་འདྲ་ཞེས། བྱ་བའང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཚེར་དང་འདྲ་ཤེས་འདྲ་བྱེད་  
དང་། སེམས་དང་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། རྩ་མ་པ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་དུ། །  
གཟུགས་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རིམ་པ་མཚུངས། རྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཅད་བྱས་ཏེ། གང་  
ཞིག་ལན་འདེབས་སྤྲོ་བྱེད་པ། དེ་ཡིས་ཐམས་ཅད་ལན་བཏབ་མིན། བསྐྱབ་པར་  
ཡ་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར། རྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཤད་བྱས་ཆོ། གང་ཞིག་ན་  
འདོགས་སྤྲོ་བྱེད་པ། དེ་ཡིས་ཐམས་ཅད་སྟོན་བཏགས་མིན། བསྐྱབ་པར་བྱ་དང་  
མཚུངས་པར་འགྱུར། སྤང་པོ་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཞི་པའོ།

## 觀五陰品第四

1. 若離於色因 色則不可得  
若當離於色 色因不可得
2. 離色因有色 是色則無因  
無因而有法 是事則不然
3. 若離色有因 則是無果因  
若言無果因 則無有是處
4. 若已有色者 則不用色因  
若無有色者 亦不用色因
5. 無因而有色 是事終不然  
是故有智者 不應分別色
6. 若果似於因 是事則不然  
果若不似因 是事亦不然
7. 受陰及想陰 行陰識陰等  
其餘一切法 皆同于色陰
8. 若人有問者 離空而欲答  
是則不成答 俱同於彼疑
9. 若人有難問 離空說其過  
是不成難問 俱同於彼疑

## རབ་བྱེད་ལྔ་པ། ཁམས་བརྟག་པ།

༺ རྣམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་ལྔ་ལོ་ན། རྣམ་མཁའ་རྩལ་ཟུང་ཡོད་མ་  
ཡིན། གཤམ་ཉི་མཚན་ལས་ལྔ་གྱུར་ན། མཚན་ཉིད་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །  
མཚན་ཉིད་མེད་པའི་དངོས་པོ་ནི། འགའ་ཡང་གང་ནའང་ཡོད་མ་ཡིན། །  
མཚན་ཉིད་མེད་པའི་དངོས་མེད་ན། མཚན་ཉིད་གང་དུ་འཇུག་པར་འགྱུར། །  
མཚན་ཉིད་མེད་པ་མཚན་ཉིད་ནི། མི་འཇུག་མཚན་ཉིད་བཅས་ལ་མིན། །  
མཚན་བཅས་མཚན་ཉིད་མེད་པ་ལས། གཤམ་ལའང་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །  
མཚན་ཉིད་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ན། མཚན་གཞི་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། མཚན་  
གཞི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ན། མཚན་ཉིད་ཀྱང་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། ཇི་ཕྱིར་མཚན་  
གཞི་ཡོད་མིན་ཉེ། མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་ཉིད་མ་ཡིན། མཚན་གཞི་མཚན་ཉིད་  
མ་གཏོགས་པའི། དངོས་པོ་ཡང་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། དངོས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་  
ན། དངོས་མེད་གང་གི་ཡིན་པར་འགྱུར། དངོས་དང་དངོས་མེད་མི་མཐུན་  
ཆས། གང་གིས་དངོས་དང་དངོས་མེད་ཤེས། ཇི་ཕྱིར་རྣམ་མཁའ་དངོས་པོ་  
མིན། དངོས་མེད་མ་ཡིན་མཚན་གཞི་མིན། མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་ཁམས་ལྔ་པོ། །  
གཤམ་གང་དག་ཀྱང་རྣམ་མཁའ་མཚུངས། སྒོ་རྩལ་གང་དག་དངོས་རྣམས་ལ། །  
ཡོད་པ་ཉིད་དང་མེད་ཉིད་དུ། ལྟ་བ་དེ་ནི་བཟླ་བ། ཉེ་བར་ཞི་བ་ཞི་མི་  
མཐོང་། ཁམས་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཉེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལྔ་པའོ།

## 觀六種品第五

1. 空相未有時 則無虛空法  
若先有虛空 即為是有相
2. 是有相之法 一切處無有  
於無相法中 相則無所相
3. 有相無相中 相則無所住  
離有相無相 餘處亦不住
4. 相法無有故 可相法亦無  
可相法無故 相法亦復無
5. 是故今無相 亦無有可相  
離相可相已 更亦無有物
6. 若使無有有 云何當有無  
有無既已無 知有無者誰
7. 是故知虛空 非有亦非無  
非相非可相 餘五同虛空
8. 淺智見諸法 若有若無相  
是則不能見 滅見安隱法

17

## 觀染染者品第六

1. 若離於染法 先自有染者  
因是染欲者 應生於染法
2. 若無有染者 云何當有染  
若有若無染 染者亦如是
3. 染者及染法 俱成則不然  
染者染法俱 則無有相待
4. 染者染法一 一法云何合  
染者染者異 異法云何合
5. 若一有合者 離伴應有合  
若異有合者 離伴亦應合
6. 若異而有合 染染者何事  
是二相先異 然後說合相
7. 若染及染者 先各成異相  
既已成異相 云何而言合
8. 異相無有成 是故汝欲合  
合相竟無成 而複說異相
9. 異相不成故 合相則不成  
於何異相中 而欲說合相

མིན་མི་འགྲུབ། །འདོད་ཆགས་བཞིན་དུ་ཆོས་རྣམས་ཀུན། །ལྷན་ཅིག་ལྷན་ཅིག་  
མིན་མི་འགྲུབ། །འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་པ་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་དུ་བྱེད་  
པ་རྒྱག་པའོ།



10. 如是染染者 非合不合成  
諸法亦如是 非合不合成

# རབ་བྱེད་བདུན་པ། རྒྱེ་བ་དང་གནས་པ་དང་འཛིག་པ།

༥ གལ་ཏེ་རྒྱེ་བ་འདུས་བྱས་ན། །དེ་ལ་མཆན་ཉིད་གསུམ་ལྟན་འགྱུར། །ཅི་  
རྒྱེ་རྒྱེ་བ་འདུས་མ་བྱས། །ཇི་ལྟར་འདུས་བྱས་མཆན་ཉིད་ཡིན། །རྒྱེ་ལ་སོགས་གསུམ་  
སོ་སོ་ཡིས། །འདུས་བྱས་མཆན་ཉིད་བྱ་བར་ནི། །རྣམ་མཉན་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་  
དུ། །འདུས་པ་ཡང་ནི་ཇི་ལྟར་རུང་། །རྒྱེ་དང་གནས་དང་འཛིག་རྣམས་ལ། །འདུས་  
བྱས་མཆན་ཉིད་གཞན་ཞིག་ནི། །གལ་ཏེ་ཡོད་ན་ཐུག་མེད་འགྱུར། །མེད་ན་དེ་དག་  
འདུས་བྱས་མིན། །རྒྱེ་བའི་རྒྱེ་བས་རྩ་བ་ཡི། །རྒྱེ་བ་འབའ་ཞིག་རྒྱེད་པར་བྱེད། །རྩ་  
བའི་རྒྱེ་བས་རྒྱེ་བ་ཡི། །རྒྱེ་བའང་རྒྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན། །གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱེ་བའི་  
རྒྱེས། །རྩ་བའི་རྒྱེ་བ་རྒྱེད་བྱེད་ན། །ཁྱོད་ཀྱི་རྩ་བས་མ་བརྒྱེད་དེས། །དེ་ནི་ཇི་ལྟར་  
རྒྱེད་པར་བྱེད། །གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིས། །བརྒྱེད་པ་དེ་ཡིས་རྩ་རྒྱེད་ན། །དེས་མ་  
བརྒྱེད་པའི་རྩ་བ་དེས། །དེ་ནི་ཇི་ལྟར་རྒྱེད་པར་བྱེད། །གལ་ཏེ་མ་རྒྱེས་པ་དེ་ཡིས། །  
དེ་རྒྱེད་པར་ནི་བྱེད་རྣམས་ན། །ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱེ་བཞིན་པ་དེ་ཡིས། །དེ་རྒྱེད་པར་ནི་འདོད་  
ལ་རག །ཇི་ལྟར་མར་མེ་རང་དང་གཞན། །སྤང་བར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། །རྒྱེ་  
བའང་རང་དང་གཞན་གྱི་དངོས། །གཉིས་ཀ་རྒྱེད་པར་བྱེད་ཡིན་ན། །མར་མེ་དང་  
ནི་གང་དག་ན། །དེ་འདུག་པ་ན་ཐུན་པ་མེད། །མར་མེས་ཅི་ཞིག་སྤང་བར་བྱེད། །  
ཐུན་པ་སེལ་བས་སྤང་བྱེད་ཡིན། །གང་ཆོ་མར་མེ་རྒྱེ་བཞིན་པ། །ཐུན་པ་དང་ནི་  
ཐུན་མེད་ན། །ཇི་ལྟར་མར་མེ་རྒྱེ་བཞིན་པས། །ཐུན་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན། །

## 觀三相品第七

1. 若生是有為 則應有三相  
若生是無為 何名有為相
2. 三相若聚散 不能有所相  
云何于一處 一時有三相
3. 若謂生住滅 更有有為相  
是即為無窮 無即非有為
4. 生生之所生 生於彼本生  
本生之所生 還生於生生
5. 若謂是生生 能生於本生  
生生從本生 何能生本生
6. 若謂是本生 能生於生生  
本生從彼生 何能生生生
7. 若生生生時 能生於本生  
生生尚未有 何能生本生
8. 若本生生時 能生於生生  
本生尚未有 何能生生生
9. 如燈能自照 亦能照於彼  
生法亦如是 自生亦生彼
10. 燈中自無暗 住處亦無暗  
破暗乃名照 無暗則無照

མར་མེ་ཕྱད་པ་མེད་པར་ཡང་། །གལ་ཏེ་ཐུན་པ་སེལ་བྱེད་ན། །འཇིག་རྟེན་ཀུན་  
 ན་གནས་པའི་ཐུན། །འདི་ན་གནས་པ་ངེས་སེལ་འགྱུར། །མར་མེ་རང་དང་གཞན་  
 གྱི་དངོས། །གལ་ཏེ་སྤང་བར་བྱེད་འགྱུར་ན། །ཐུན་པའང་རང་དང་གཞན་གྱི་  
 དངོས། །སྦྱིབ་པར་འགྱུར་བར་ཐེ་ཚོམ་མེད། །སྦྱོལ་འདི་ནི་མ་སྦྱོས་པས། །རང་གི་  
 བདག་ཉིད་ཇི་ལྟར་སྦྱེད། །ཅི་སྦྱེ་སྦྱོས་པས་སྦྱེད་བྱེད་ན། །སྦྱོས་ན་ཅི་ཞིག་བསྦྱེད་དུ་  
 ཡོད། །སྦྱོས་དང་མ་སྦྱོས་སྦྱོལ་བཞིན་པ། །ཇི་ལྟར་བྱུར་ཡང་མི་སྦྱེད་པ། །དེ་ནི་སོང་དང་  
 མ་སོང་དང་། །བཤོམ་པས་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཡིན། །གང་ཆེ་སྦྱོལ་ཡོད་པ་ན། །  
 །སྦྱོལ་བཞིན་འདི་འབྱུང་མེད་པའི་ཆོ། །ཇི་ལྟར་སྦྱོལ་བ་རྟེན་ནས་ནི། །སྦྱོལ་བཞིན་ཞེས་ནི་  
 བརྗོད་པར་བྱ། །རྟེན་ཅིང་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཞི། །དེ་བྱིར་  
 །སྦྱོལ་བཞིན་ཉིད་དང་ནི། །སྦྱོལ་ཡང་ནི་ཞི་བ་ཉིད། །གལ་ཏེ་དངོས་པོ་མ་སྦྱོས་པ། །  
 །འགའ་ཞིག་གང་ན་ཡོད་ཀྱུར་ན། །དེ་ནི་སྦྱོལ་འགྱུར་དངོས་པོ་དེ། །མེད་ན་ཅི་ཞིག་སྦྱོ་  
 བར་འགྱུར། །གལ་ཏེ་སྦྱོལ་བ་དེ་ཡིས་ནི། །སྦྱོལ་བཞིན་པ་ནི་སྦྱེད་བྱེད་ན། །སྦྱོལ་བ་དེ་ནི་སྦྱོ་  
 བ་ལྟ། །གང་ཞིག་གིས་ནི་སྦྱེད་པར་བྱེད། །གལ་ཏེ་སྦྱོལ་བ་གཞན་ཞིག་གིས། །དེ་སྦྱེད་  
 ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར། །ཅི་སྦྱེ་སྦྱོལ་བ་མེད་སྦྱོལ་ན། །ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་སྦྱོལ་བར་  
 འགྱུར། །རེ་ཞིག་ཡོད་དང་མེད་པ་ཡང་། །སྦྱོལ་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། །ཡོད་  
 མེད་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཞེས། །གོང་དུ་བཞུན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དངོས་པོ་འགག་  
 བཞིན་ཉིད་ལ་ནི། །སྦྱོལ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གང་ཞིག་འགག་བཞིན་མ་ཡིན་  
 པ། །དེ་ནི་དངོས་པོར་མི་འཐད་དོ། །དངོས་པོ་གནས་པ་མི་གནས་ཏེ། །དངོས་

11. 云何燈生時 而能破於暗  
此燈初生時 不能及於暗
12. 燈若未及暗 而能破暗者  
燈在於此間 則破一切暗
13. 若燈能自照 亦能照於彼  
暗亦應自暗 亦能暗於彼
14. 此生若未生 云何能自生  
若生已自生 生已何用生
15. 生非生已生 亦非未生生  
生時亦不生 去來中已答
16. 若謂生時生 是事已不成  
云何眾緣合 爾時而得生
17. 若法眾緣生 即是寂滅性  
是故生生時 是二俱寂滅
18. 若有未生法 說言有生者  
此法先已有 更復何用生
19. 若言生時生 是能有所生  
何得更有生 而能生是生
20. 若謂更有生 生生則無窮  
離生生有生 法皆能自生
21. 有法不應生 無亦不應生  
有無亦不生 此義先已說
22. 若諸法滅時 是時不應生  
法若不滅者 終無有是事

བོ་མི་གནས་གནས་པ་མིན། །གནས་བཞིན་པ་ཡང་མི་གནས་ཏེ། །མ་སྐྱེས་གང་  
 ཞིག་གནས་པར་འགྱུར། །དངོས་པོ་འགག་བཞིན་ཉིད་ལ་ནི། །གནས་པ་འཐད་  
 པར་མི་འགྱུར་རོ། །གང་ཞིག་འགག་བཞིན་མ་ཡིན་པ། །དེ་ནི་དངོས་པོར་མི་འཐད་  
 དོ། །དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དུས་ཀྱན་དུ། །རྒྱ་དང་འཆི་བའི་ཆོས་ཡིན་ན། །གང་དག་  
 རྒྱ་དང་འཆི་མེད་པར། །གནས་པའི་དངོས་པོ་གང་ཞིག་ཡོད། །གནས་པ་གནས་པ་  
 གཞན་དང་ནི། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་གནས་མི་རིགས། །ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བ་རང་དང་ནི། །  
 གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་བཞིན། །འགགས་པ་འགག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །མ་  
 འགགས་པ་ཡང་འགག་མི་འགྱུར། །འགག་བཞིན་པ་ཡང་དེ་བཞིན་མིན། །མ་སྐྱེས་  
 གང་ཞིག་འགག་པར་འགྱུར། །རེ་ཞིག་དངོས་པོ་གནས་པ་ལ། །འགག་པ་འཐད་  
 པར་མི་འགྱུར་རོ། །དངོས་པོ་མི་གནས་པ་ལ་ཡང་། །འགག་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་  
 རོ། །གནས་སྐབས་དེ་ཡིས་གནས་སྐབས་ནི། །དེ་ཉིད་འགག་པ་ཉིད་མི་འགྱུར། །  
 གནས་སྐབས་གཞན་གྱིས་གནས་སྐབས་ནི། །གཞན་ཡང་འགག་པ་ཉིད་མི་འགྱུར། །  
 གང་ཆེ་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །སྐྱེ་བ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་བ། །དེ་ཆེ་ཆོས་  
 རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །འགག་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །རེ་ཞིག་དངོས་པོ་ཡོད་  
 པ་ལ། །འགག་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གཅིག་ཉིད་ན་ནི་དངོས་པོ་དང་། །  
 དངོས་པོ་མེད་པ་འཐད་པ་མེད། །དངོས་པོ་མེད་པར་གྱུར་པ་ལའང་། །འགག་པ་  
 འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །མགོ་གཉིས་པ་ལ་ཇི་ལྟར་ནི། །གཅད་དུ་མེད་པ་དེ་བཞིན་  
 རོ། །འགག་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས། །ཡོད་མེན་འགག་པ་གཞན་གྱིས་མིན། །

23. 不住法不住 住法亦不住  
住時亦不住 無生云何住
24. 若諸法滅時 是則不應住  
法若不滅者 終無有是事
25. 所有一切法 皆是老死相  
終不見有法 離老死有住
26. 住不自相住 亦不異相住  
如生不自生 亦不異相生
27. 法已滅不滅 未滅亦不滅  
滅時亦不滅 無生何有滅
28. 法若有住者 是則不應滅  
法若不住者 是亦不應滅
29. 是法於是時 不於是時滅  
是法于異時 不于異時滅
30. 如一切諸法 生相不可得  
以無生相故 即亦無滅相
31. 若法是有者 是即無有滅  
不應於一法 而有有無相
32. 若法は無者 是即無有滅  
譬如第二頭 無故不可斷

ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བ་རང་དང་ནི། །གཞན་གྱིས་སྐྱེད་པ་མ་ཡིན་བཞིན། །སྐྱེ་དང་གནས་  
དང་འཇིག་པ་དང་། །མ་གྲུབ་ཕྱིར་ན་འདུས་བྱས་མེད། །འདུས་བྱས་རབ་ཏུ་མ་  
གྲུབ་པས། །འདུས་མ་བྱས་ནི་ཇི་ལྟར་འགྲུབ། །མི་ལམ་ཇི་བཞིན་སྐྱེ་མ་བཞིན། །དྲི་  
ཟེའི་གོང་ཁྱེར་ཇི་བཞིན་དུ། །དེ་བཞིན་སྐྱེ་དང་དེ་བཞིན་གནས། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་  
འཇིག་པ་གསུངས། །སྐྱེ་བ་དང་གནས་པ་དང་འཇིག་པ་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་  
ཏུ་བྱེད་པ་བདུན་པའོ།



33. 法不自相滅 他相亦不滅  
如自相不生 他相亦不生
34. 生住滅不成 故無有有為  
有為法無故 何得有無為
35. 如幻亦如夢 如幹闥婆城  
所說生住滅 其相亦如是

## རབ་བྱེད་བརྒྱད་པ། བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་བརྟག་པ།

༺ བྱེད་པོ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་དེ། །ལས་སུ་གྱུར་པ་མི་བྱེད་དོ། བྱེད་པ་  
མ་ཡིན་གྱུར་པ་ཡང་། །ལས་སུ་མ་གྱུར་མི་བྱེད་དོ། །ཡིན་པར་གྱུར་ལ་བྱ་བ་  
མེད། བྱེད་པོ་མེད་པའི་ལས་སུ་འང་འགྱུར། །ཡིན་པར་འགྱུར་ལ་བྱ་བ་མེད། །  
ལས་མེད་བྱེད་པ་པོར་ཡང་འགྱུར། །གལ་ཏེ་བྱེད་པོར་མ་གྱུར་པ། །ལས་སུ་མ་  
གྱུར་བྱེད་ན་ནི། །ལས་ལ་རྒྱ་ནི་མེད་པར་འགྱུར། །བྱེད་པ་པོ་ཡང་རྒྱ་མེད་  
འགྱུར། །རྒྱ་མེད་ན་ནི་འབྲས་བུ་དང་། །རྒྱ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་  
མེད་ན་ནི་བྱ་བ་དང་། །བྱེད་པ་པོ་དང་བྱེད་མི་རིགས། །བྱ་བ་ལ་སོགས་མི་  
རིགས་ན། །ཆོས་དང་ཆོས་མིན་ཡོད་མ་ཡིན། །ཆོས་དང་ཆོས་མིན་མེད་ན་  
ནི། །དེ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲས་བུ་མེད། །འབྲས་བུ་མེད་ན་ཐར་བ་དང་། །མཐོ་  
རིས་འགྱུར་བའི་ལམ་མི་འཐད། །བྱ་བ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །དོན་མེད་  
ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར། བྱེད་པ་པོར་གྱུར་མ་གྱུར་པ། །གྱུར་མ་གྱུར་དེ་མི་  
བྱེད་དེ། །ཡིན་དང་མ་ཡིན་གྱུར་ཅིག་ལ། །པན་ཚུན་འགལ་བས་ག་ལ་ཡོད། །  
བྱེད་པ་པོར་ནི་གྱུར་པ་ཡིས། །མ་གྱུར་ལས་ནི་མི་བྱེད་དེ། །མ་གྱུར་པས་ཀྱང་  
གྱུར་མི་བྱེད། །འདིར་ཡང་སྟོན་དེར་ཐལ་བར་འགྱུར། །བྱེད་པ་པོར་ནི་གྱུར་  
པ་དང་། །བཅས་པ་ལས་ནི་མ་གྱུར་དང་། །གྱུར་མ་གྱུར་པ་མི་བྱེད་དེ། །གཏན་  
ཚིགས་གོང་དུ་བཞུགས་ཕྱིར་རོ། བྱེད་པ་པོར་ནི་མ་གྱུར་པས། །ལས་ནི་གྱུར་དང་  
བཅས་པ་དང་། །གྱུར་མ་གྱུར་པ་མི་བྱེད་དེ། །གཏན་ཚིགས་གོང་དུ་བཞུགས་ཕྱིར་

## 觀作作者品第八

1. 決定有作者 不作決定業  
決定無作者 不作無定業
2. 決定業無作 是業無作者  
定作者無作 作者亦無業
3. 若定有作者 亦定有作業  
作者及作業 即墮於無因
4. 若墮於無因 則無因無果  
無作無作者 無所用作法
5. 若無作等法 則無有罪福  
罪福等無故 罪福報亦無
6. 若無罪福報 亦無有涅槃  
諸可有所作 皆空無有果
7. 作者定不定 不能作二業  
有無相違故 一處則無二
8. 有不能作無 無不能作有  
若有作作者 其過如先說
9. 作者不作定 亦不作不定  
及定不定業 其過如先說

རོ། བྱེད་པ་པོར་གྱུར་མ་གྱུར་ནི། །ལས་སུ་གྱུར་དང་མ་གྱུར་པ། །མི་བྱེད་འདི་  
ཡང་གཏན་ཚིགས་ནི། །ཁོང་དུ་བསྟན་པས་ཤེས་པར་བྱ། བྱེད་པ་པོ་ལས་བརྟེན་  
བྱས་ཤིང་། །ལས་ཀྱི་བྱེད་པོ་དེ་ཉིད་ལ། །བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་མ་གཏོགས་  
པ། །འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ནི་མ་མཐོང་ངོ་། །དེ་བཞིན་ཉེར་ལེན་ཤེས་པར་བྱ། །ལས་  
དང་བྱེད་པོ་བསལ་བྱིར་རོ། བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་དག་གིས། །དངོས་པོ་སྟག་མ་  
ཤེས་པར་བྱ། བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བརྒྱད་  
པའོ།

10. 作者定不定 亦定亦不定  
不能作於業 其過如先說
11. 因業有作者 因作者有業  
成業義如是 更無有餘事
12. 如破作作者 受受者亦爾  
及一切諸法 亦應如是破

## རབ་བྱེད་དགུ་པ། སྤྱི་ལོ་ན་གནས་པ་བརྟག་པ།

༥ ལྷ་དང་ཉན་ལ་སོགས་པ་དང་། རྩེ་སོགས་དང་ཡང་དབང་བྱས་  
པ། གང་གི་ཡིན་པ་དེ་དག་གི་ སྤྱི་ལོ་དེ་ཡོད་ཁ་ཅིག་སྤྱ། དངོས་པོ་ཡོད་  
པ་མ་ཡིན་ན། ལྷ་བ་ལ་སོགས་ཇི་ལྟར་འགྱུར། དེ་ཕྱིར་དེ་དག་སྤྱི་ལོ་ན། །  
དངོས་པོ་གནས་པ་དེ་ཡོད་དོ། ལྷ་དང་ཉན་ལ་སོགས་པ་དང་། རྩེ་བ་ལ་  
སོགས་ཉིད་ཀྱི་ནི། སྤྱི་ལོ་དངོས་པོ་གང་གནས་པ། དེ་ནི་གང་གིས་  
གདགས་པར་བྱ། ལྷ་བ་ལ་སོགས་མེད་པར་ཡང་། གཤམ་ཏེ་དེ་ནི་གནས་  
གུར་ན། དེ་མེད་པར་ཡང་དེ་དག་ནི། ཡོད་པར་འགྱུར་བར་ཐེ་ཚོམ་མེད། །  
ཅི་ཡིས་གང་ཞིག་གསལ་བར་བྱེད། གང་གིས་ཅི་ཞིག་གསལ་བར་བྱེད། །  
ཅི་མེད་གང་ཞིག་ག་ལ་ཡོད། གང་མེད་ཅི་ཞིག་ག་ལ་ཡོད། ལྷ་ལ་སོགས་པ་  
ཐམས་ཅད་ཀྱི། སྤྱི་ལོ་གང་ཞིག་ཡོད་པ་མིན། ལྷ་སོགས་ནང་ནས་གཞན་  
ཞིག་གིས། གཞན་གྱི་ཆོ་ན་གསལ་བར་བྱེད། ལྷ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་  
ཀྱི། སྤྱི་ལོ་གཤམ་ཏེ་ཡོད་མིན་ན། ལྷ་ལ་སོགས་པ་རེ་རེ་ཡི། སྤྱི་ལོ་དེ་ནི་  
ཇི་ལྟར་ཡོད། ལྷ་པོ་དེ་ཉིད་ཉན་པོ་དེ། གཤམ་ཏེ་ཆོར་བོའང་དེ་ཉིད་ན། རེ་  
རེ་སྤྱི་ལོ་ཡོད་གུར་ན། དེ་ནི་དེ་ལྟར་མི་རིགས་སོ། གཤམ་ཏེ་ལྷ་པོ་གཞན་  
ཉིད་ལ། ཉན་པ་པོ་གཞན་ཆོར་གཞན་ན། ལྷ་པོ་ཡོད་ཆོ་ཉན་པོར་འགྱུར། །  
བདག་ཀྱང་མང་པོ་ཉིད་དུ་འགྱུར། ལྷ་དང་ཉན་ལ་སོགས་པ་དང་། རྩེ་བ་  
དག་ལ་སོགས་པ་ཡང་། གང་ལས་འགྱུར་བའི་འབྱུང་དེ་ལའང་། དེ་ནི་ཡོད་

## 觀本住品第九

1. 眼耳等諸根 苦樂等諸法  
誰有如是事 是則名本住
2. 若無有本住 誰有眼等法  
以是故當知 先已有本住
3. 若離眼等根 及苦樂等法  
先有本住者 以何而可知
4. 若離眼耳等 而有本住者  
亦應離本住 而有眼耳等
5. 以法知有人 以人知有法  
離法何有人 離人何有法
6. 一切眼等根 實無有本住  
眼耳等諸根 異相而分別
7. 若眼等諸根 無有本住者  
眼等一一根 云何能知塵
8. 見者即聞者 聞者即受者  
如是等諸根 則應有本住
9. 若見聞各異 受者亦各異  
見時亦應聞 如是則神多
10. 眼耳等諸根 苦樂等諸法  
所從生諸大 彼大亦無神

བ་མ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་དང་ཉན་ལ་སོགས་པ་དང་། །ཚོར་བ་དག་ལ་སོགས་པ་  
ཡང་། །གང་གི་ཡིན་པ་གཤེད་ཅིང་། །དེ་དག་ཀྱང་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །གང་ཞིག་  
ལྷ་ལ་སོགས་པ་ཡི། །སྤྱོད་ལ་ད་ལྟ་བུ་ནི་ཅིང་། །དེ་ལ་ཡོད་དོ་ཅིང་དོ་ཞེས། །རྟོག་  
པ་དག་ནི་ཚྭ་པར་འགྱུར། །སྤྱོད་ལ་ན་གནས་པ་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟེ་རབ་ཏུ་  
བྱེད་པ་དགུ་བཤོ།



11. 若眼耳等根 苦樂等諸法  
無有本住者 眼等亦應無
12. 眼等無本住 今後亦復無  
以三世無故 無有無分別

## རབ་བྱེད་བརྩུ་པ། མེ་དང་བྱེད་ཤིང་བརྟག་པ།

༎ གཤམ་ཏེ་ཤིང་ལས་མེ་གཞན་ན། ཤིང་མེད་པར་ཡང་འབྱུང་བར་  
འགྱུར། རྟག་ཏུ་འབར་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། འབར་བྱེད་རྩུ་ལས་མེ་འབྱུང་ཞིང་། རྩུ་  
ལས་པ་དོན་མེད་ཉིད་དུ་འགྱུར། རྟེན་ལྡན་ལས་ཀྱང་མེད། གཞན་ལ་སྟོན་  
པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འབར་བར་བྱེད་རྩུ་ལས་མེ་འབྱུང་། རྟག་ཏུ་འབར་བ་ཡིན་  
ན་ནི། རྩུ་ལས་པ་དོན་མེད་ཉིད་དུ་འགྱུར། རྟེན་ལ་གཤམ་ཏེ་འདི་སྟོན་དུ། སྟོན་  
བཞིན་བྱེད་ཤིང་ཡིན་སེམས་ན། གང་ཆོ་དེ་ཅམ་དེ་ཡིན་ན། གང་གིས་བྱེད་  
ཤིང་དེ་སྟོན་བྱེད། གཞན་ཕྱིར་མེ་ཕྱད་ཕྱད་མེད་ན། སྟོན་པར་མེ་འགྱུར་མེ་སྟོན་  
ན། འཆི་བར་མེ་འགྱུར་མེ་འཆི་ན། རང་རྟགས་དང་ཡང་ཕྱན་པར་གནས། རྩུ་  
ལས་པ་དོན་མེད་སྟོན་པ་དང་། སྟོན་པའང་བྱེད་མེད་ཕྱད་པ་བཞིན། གཤམ་ཏེ་  
ཤིང་ལས་མེ་གཞན་ན། ཤིང་དང་ཕྱད་དུ་བྱུང་བར་འགྱུར། གཤམ་ཏེ་མེ་དང་ཤིང་  
དག་ནི། གཅིག་གིས་གཅིག་ནི་བསལ་གྱུར་ན། ཤིང་ལས་མེ་གཞན་ཉིད་ཡིན་  
ཡང་། ཤིང་དང་ཕྱད་པར་འདོད་ལ་རག། གཤམ་ཏེ་ཤིང་སྟོན་མེ་ཡིན་ལ། གཤམ་  
ཏེ་མེ་སྟོན་ཤིང་ཡིན་ན། གང་སྟོན་མེད་དང་ཤིང་འགྱུར་བ། དང་པོར་གྲུབ་པ་  
གང་ཞིག་ཡིན། གཤམ་ཏེ་ཤིང་སྟོན་མེ་ཡིན་ན། མེ་གྲུབ་པ་ལ་སྐྱབ་པར་འགྱུར། རྩུ་  
པར་བྱ་བའི་ཤིང་ལ་ཡང་། མེ་མེད་པར་ནི་འགྱུར་བ་ཡིན། གཤམ་ཏེ་དངོས་  
པོ་གང་སྟོན་འགྱུར། རྟེན་ཉིད་ལ་ཡང་སྟོན་ནས་ནི། སྟོན་བྱ་གང་ཡིན་དེ་འགྱུར་

## 觀燃可燃品第十

1. 若燃是可燃 作作者則一  
若燃異可燃 離可燃有燃
2. 如是常應燃 不因可燃生  
則無燃火功 亦名無作火
3. 燃不待可燃 則不從緣生  
火若常燃者 人功則應空
4. 若汝謂燃時 名為可燃者  
爾時但有薪 何物燃可燃
5. 若異則不至 不至則不燒  
不燒則不滅 不滅則常住
6. 燃與可燃異 而能至可燃  
如此至彼人 彼人至此人
7. 若謂燃可燃 二俱相離者  
如是燃則能 至於彼可燃
8. 若因可燃燃 因燃有可燃  
先定有何法 而有燃可燃
9. 若因可燃燃 則燃成複成  
是為可燃中 則為無有燃
10. 若法因待成 是法還成待  
今則無因待 亦無所成法

ན། གང་ལ་སྟོས་ནས་གང་ཞིག་འབྱུང། དངོས་པོ་སྟོས་བྱུང་གང་ཡིན་པ། དེ་  
མ་བྱུང་ནི་ངེ་ལྟར་སྟོས། ཅི་སྟེ་བྱུང་བ་སྟོས་ཤེ་ན། དེ་ནི་སྟོས་པར་མི་རིགས་  
སོ། ཤིང་ལ་སྟོས་པའི་མེ་མེད་དེ། ཤིང་ལ་མ་སྟོས་མེ་ཡང་མེད། ཁེ་ལ་སྟོས་  
པའི་ཤིང་མེད་དེ། ཁེ་ལ་མ་སྟོས་ཤིང་ཡང་མེད། ཁེ་ནི་གཞན་ལས་མི་འོང་སྟེ།  
ཤིང་ལ་འང་མེ་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། དེ་བཞིན་ཤིང་གི་ལྷག་མ་ནི། སོང་དང་མ་སོང་  
བཞོམ་པས་བསྟན། ཤིང་ཉིད་མེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཤིང་ལས་གཞན་ལ་མེ་ཡང་  
མེད། ཁེ་ནི་ཤིང་དང་ལྷན་མ་ཡིན། ཁེ་ལ་ཤིང་མེད་དེར་དེ་མེད། ཁེ་དང་ཤིང་  
གིས་བདག་དང་ནི། ཉེ་བར་ལེན་པའི་རིམ་པ་ཀུན། བྱམ་སྒྲུལ་སོགས་དང་ལྷན་  
ཅིག་ཏུ། མ་ལྷས་པར་ནི་རྣམ་པར་བཤད། གང་དག་བདག་དང་དངོས་པོ་  
རྣམས། དེ་བཅས་ཉིད་དང་ཐ་དད་པར། སྟོན་པ་དེ་དག་བསྟན་དོན་ལ།  
མཁས་སོ་སྟོམ་དུ་མི་སེམས་སོ། ཁེ་དང་བྱད་ཤིང་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་ཏུ་  
བྱེད་པ་བརྩུ་བའོ།

11. 若法有待成 未成云何待  
若成已有待 成已何用待
12. 因可燃無燃 不因亦無燃  
因燃無可燃 不因無可燃
13. 燃不餘處來 燃處亦無燃  
可燃亦如是 餘如去來說
14. 可燃即非燃 離可燃無燃  
燃無有可燃 燃中無可燃
15. 以燃可燃法 說受受者法  
及以說瓶衣 一切等諸法
16. 若人說有我 諸法各異相  
當知如是人 不得佛法味

## རབ་བྱེད་བརྩ་གཅིག་པ། སྟོན་དང་སྟེ་མའི་མཐའ་བརྟག་པ།

༥ སྟོན་མཐའ་མངོན་ནམ་ཞེས་ཞུས་ཆོ། བྱུང་བ་ཆེན་པོས་མིན་ཞེས་  
གསུངས། །འཁོར་བ་ཐོག་མ་མཐའ་མེད་དེ། །དེ་ལ་སྟོན་མེད་སྟེ་མ་མེད། །གང་  
ལ་ཐོག་མེད་མཐའ་མེད་པར། །དེ་ལ་དབུས་ནི་ག་ལ་ཡོད། །དེ་སྟེར་དེ་ལ་སྟེ་  
དང་། །ལྟན་ཅིག་རིམ་པ་མི་འཐད་དོ། །གལ་ཏེ་སྟེ་བ་སྟེ་ལྟུང་ལ། །ཁ་ཤི་སྟེ་མ་  
ཡིན་ན་ནི། །སྟེ་བ་ཁ་ཤི་མེད་པ་དང་། །མ་ཤི་བར་ཡང་སྟེ་བར་འགྱུར། །གལ་  
ཏེ་སྟེ་བ་སྟེ་འགྱུར་ལ། །ཁ་ཤི་སྟེ་བ་ཡིན་ན་ནི། །སྟེ་བ་མེད་པའི་ཁ་ཤི་ནི། །སྟེ་  
མེད་པར་ནི་རིམ་ལྟར་འགྱུར། །སྟེ་བ་དང་ནི་ཁ་ཤི་དག །ལྟན་ཅིག་རྩང་བ་མ་ཡིན་  
ཏེ། །སྟེ་བ་ཞིན་པ་ན་འཆི་འགྱུར་ཞིང་། །གཉིས་ཀ་སྟེ་མེད་ཅན་དུ་འགྱུར། །གང་  
ལ་སྟེ་སྟེ་ལྟན་ཅིག་གི་རིམ་པ་དེ་དག་མི་སྟོན་པའི། །སྟེ་བ་དེ་དང་ཁ་ཤི་དེ། །  
ཅི་ཡི་སྟེར་ན་སྟོན་བར་བྱེད། །འཁོར་བ་འབའ་ཞིག་སྟོན་གྱི་མཐའ། །ཡོད་མ་ཡིན་  
པར་མ་ཟད་ཀྱི། །སྟེ་དང་འབྲས་བུ་ཉིད་དང་ནི། །མཚན་ཉིད་དང་ནི་མཚན་གཞི་  
ཉིད། །ཆོར་དང་ཆོར་པོ་ཉིད་དང་ནི། །དོན་ཡོད་གང་དག་ཅི་ཡང་རྩང་། །  
དངོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཉིད་ལ་ཡང་། །སྟོན་གྱི་མཐའ་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །སྟོན་  
དང་སྟེ་མའི་མཐའ་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་དུ་བྱེད་པ་བརྩ་གཅིག་པའོ།

## 觀本際品第十一

1. 大聖之所說 本際不可得  
生死無有始 亦復無有終
2. 若無有始終 中當云何有  
是故於此中 先後共亦無
3. 若使先有生 後有老死者  
不老死有生 不生有老死
4. 若先有老死 而後有生者  
是則為無因 不生有老死
5. 生及於老死 不得一時共  
生時則有死 是二俱無因
6. 若使初後共 是皆不然者  
何故而戲論 謂有生老死
7. 諸所有因果 相及可相法  
受及受者等 所有一切法
8. 非但於生死 本際不可得  
如是一切法 本際皆亦無

## རབ་བྱེད་བརྩ་གཉིས་པ། བདག་དང་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་བརྟག་པ།

༺ ཁ་ཅིག་སྤྱད་བསྐྱེད་བདག་གིས་བྱས། གཞན་གྱིས་བྱས་དང་གཉི་  
གས་བྱས། རྒྱ་མེད་པ་ལས་འབྱུང་བར་འདོད། ཁྱེ་མི་བྱ་བར་མི་རུང་ངོ་། །  
གལ་ཏེ་བདག་གིས་བྱས་ཐུང་ན། ཁྱེ་ཕྱིར་བརྟེན་ནས་འབྱུང་མི་འགྱུར། གང་  
ཕྱིར་ཕྱང་པོ་འདི་དག་ལ། བརྟེན་ནས་ཕྱང་པོ་དེ་དག་འབྱུང་། གལ་ཏེ་འདི་  
ལས་དེ་གཞན་ཞིང་། གལ་ཏེ་དེ་ལས་འདི་གཞན་ན། སྤྱད་བསྐྱེད་གཞན་གྱིས་  
བྱས་འགྱུར་ཞིང་། གཞན་དེ་དག་གིས་དེ་བྱས་འགྱུར། གལ་ཏེ་གང་ཟག་བདག་  
གིས་ནི། སྤྱད་བསྐྱེད་བྱས་ན་གང་བདག་གིས། སྤྱད་བསྐྱེད་བྱས་པའི་གང་ཟག་  
ནི། སྤྱད་བསྐྱེད་མ་གཏོགས་གང་ཞིག་ཡིན། གལ་ཏེ་གང་ཟག་གཞན་ལས་  
ནི། སྤྱད་བསྐྱེད་འབྱུང་ན་གཞན་ཞིག་གིས། སྤྱད་བསྐྱེད་དེ་བྱས་གང་སྦྱོར་དེ། །  
སྤྱད་བསྐྱེད་མ་གཏོགས་དེ་ལྟར་རུང་། གལ་ཏེ་གང་ཟག་གཞན་སྤྱད་བསྐྱེད་།  
འབྱུང་ན་གང་གིས་དེ་བྱས་ནས། གཞན་ལ་སྤྱིར་བའི་གང་ཟག་གཞན། སྤྱད་  
བསྐྱེད་མ་གཏོགས་གང་ཞིག་ཡིན། །བདག་གིས་བྱས་པར་མ་གྱུབ་པས། །སྤྱད་  
བསྐྱེད་གཞན་གྱིས་གལ་བྱས། གཞན་གྱིས་སྤྱད་བསྐྱེད་གང་བྱེད་པ། ཁྱེ་མི་  
དེ་ཡི་བདག་བྱས་འགྱུར། ཁྱེ་ཞིག་སྤྱད་བསྐྱེད་བདག་བྱས་མིན། ཁྱེ་ཉིད་གྱིས་  
ནི་དེ་མ་བྱས། གལ་ཏེ་གཞན་བདག་མ་བྱས་ན། སྤྱད་བསྐྱེད་གཞན་བྱས་གལ་  
འགྱུར། གལ་ཏེ་རེ་རེས་བྱས་ཐུང་ན། སྤྱད་བསྐྱེད་གཉིས་ཀས་བྱས་པར་འགྱུར།



## 觀苦品第十二

1. 自作及他作 共作無因作  
如是說諸苦 於果則不然
2. 若苦自作者 則不從緣生  
因有此陰故 則有彼陰生
3. 若謂此五陰 異彼五陰者  
如是則應言 從他而作苦
4. 若人自作苦 離苦何有人  
而謂於彼人 而能自作苦
5. 若苦他人作 而與此人者  
若當離于苦 何有此人受
6. 苦若彼人作 持與此人者  
離苦何有人 而能授於此
7. 自作若不成 云何彼作苦  
若彼人作苦 即亦名自作
8. 苦不名自作 法不自作法  
彼無有自體 何有彼作苦

བདག་གིས་མ་བྱས་གཞན་མ་བྱས། སྤྱག་བསྐྱེད་རྒྱ་མེད་ག་ལ་འགྱུར། སྤྱག་  
བསྐྱེད་འབའ་ཞིག་རྣམ་པ་བཞི། ཡོད་མ་ཡིན་པར་མ་ཟད་ཀྱི། བྱི་རོལ་དངོས་  
པོ་དག་ལ་ཡང་། རྣམ་པ་བཞི་པོ་ཡོད་མ་ཡིན། བདག་གིས་བྱས་པ་དང་གཞན་  
གྱིས་བྱས་པ་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅུ་གཉིས་པའོ།

9. 若此彼苦成 應有共作苦  
此彼尚無作 何況無因作
10. 非但說於苦 四種義不成  
一切外萬物 四義亦不成

## རབ་བྱེད་བརྩ་གསུམ་པ། འདུ་བྱེད་བརྩ་གསུམ་པ།

༺ བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཚས་གང་ཞིག སྤྱོད་བཅུན་ཞེས་  
གསུངས། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་བཅུན་ཞེས། དེས་ན་དེ་དག་བརྩ་གསུམ་པ་ཡིན། །  
གལ་ཏེ་སྤྱོད་བཅུན་གང་ཡིན་པ། དེ་བརྩ་གསུམ་པ་ཡིན་པ་ཞིག་སྤྱོད་བཅུན་ཞེས་  
ཀྱིས་དེ་གསུངས་པ། རྟོག་ཉིད་ཡོངས་སུ་བརྩ་གསུམ་པ་ཡིན། དངོས་རྣམས་ངོ་བོ་  
ཉིད་མེད་དེ། གཞན་དུ་འགྱུར་བ་སྤྱོད་བཅུན་ཞེས་། དངོས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་  
མེད། གང་ལྟར་དངོས་རྣམས་སྤྱོད་བཅུན་ཞེས་། གལ་ཏེ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ན། །  
གཞན་དུ་འགྱུར་བ་གང་གི་ཡིན། གལ་ཏེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་ན། གཞན་དུ་འགྱུར་  
བར་ཇི་ལྟར་བྱུང་། དེ་ཉིད་ལ་ནི་གཞན་འགྱུར་མེད། གཞན་ཉིད་ལ་ཡང་ཡོད་  
མ་ཡིན། གང་ལྟར་གཞན་ལ་མི་ཆ་སྤྱོད་བཅུན་ཞེས་། གང་ལྟར་ཆ་སྤྱོད་བཅུན་ཞེས་། གལ་  
ཏེ་དེ་ཉིད་གཞན་འགྱུར་ན། རོ་མ་ཉིད་ནི་ཞོར་འགྱུར་རོ། རོ་མ་ལས་གཞན་  
གང་ཞིག་ནི། རོ་མ་དངོས་ངོ་བོ་ཡིན་པར་འགྱུར། གལ་ཏེ་སྤྱོད་བཅུན་ཞེས་ཅུང་ཟད་  
ཡོད། རྟོག་པ་ཅུང་ཟད་ཡོད་པར་འགྱུར། མི་སྤྱོད་བཅུན་ཞེས་ཅུང་ཟད་ཡོད་མིན་ན། །  
སྤྱོད་བཅུན་ཡོད་པར་གལ་འགྱུར། རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱོད་བཅུན་ཞེས་། རྟོག་པ་  
དེས་པར་འགྱུར་བར་གསུངས། གང་དག་སྤྱོད་བཅུན་ཞེས་ལྟ་བུ། དེ་དག་བརྩ་  
གསུམ་པ་ཡིན། འདུ་བྱེད་བརྩ་གསུམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟར་བྱེད་བཅུན་ཞེས་  
གསུམ་པ་ཡོད།

## 觀行品第十三

1. 如佛經所說 虛誑妄取相  
諸行妄取故 是名為虛誑
2. 虛誑妄取者 是中何所取  
佛說如是事 欲以示空義
3. 諸法有異故 知皆是無性  
無性法亦無 一切法空故
4. 諸法若無性 云何說嬰兒  
乃至於老年 而有種種異
5. 若諸法有性 云何而得異  
若諸法無性 云何而有異
6. 是法則無異 異法亦無異  
如壯不作老 老亦不作壯
7. 若是法即異 乳應即是酪  
離乳有何法 而能作於酪
8. 若有不空法 則應有空法  
實無不空法 何得有空法
9. 大聖說空法 是為離諸見  
若複見有空 諸佛所不化

## རབ་བྱེད་བརྩ་བཞི་པ། སྤང་པ་བརྟག་པ།

༺ བལྟ་བྱ་ལྟ་བ་ལྟ་བ་པོ། །གསུམ་པོ་དེ་དག་གཉིས་གཉིས་དང་། །  
ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནི་པན་ཚུན་དུ། །སྤང་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་མ་ཡིན། །དེ་བཞིན་  
འདོད་ཆགས་ཆགས་པ་དང་། །ཆགས་པར་བྱ་བ་ཉོན་མོངས་པ། །ལྷག་མ་རྣམས་  
དང་སྦྱེ་མཆེད་ཀྱི། །ལྷག་མའང་རྣམ་པ་གསུམ་ཉིད་ཀྱིས། །གཞན་དང་གཞན་  
དུ་སྤང་འགྱུར་ན། །གང་སྤྱིར་བལྟ་བྱ་ལ་སོགས་ལ། །གཞན་དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་  
པ། །དེ་སྤྱིར་སྤང་པར་མི་འགྱུར་རོ། །བལྟ་བྱ་ལ་སོགས་འབའ་ཞིག་ལ། །གཞན་  
ཉིད་མེད་པར་མ་ཟད་ཀྱི། །གང་ཡང་གང་དང་ལྟན་ཅིག་དུ། །གཞན་པ་ཉིད་དུ་  
མི་འཐད་དོ། །གཞན་ནི་གཞན་ལ་བརྟེན་ཏེ་གཞན། །གཞན་མེད་པར་གཞན་  
གཞན་མི་འགྱུར། །གང་ལ་བརྟེན་ཏེ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་དེ་ལས་གཞན་མི་  
འཐད། །གལ་ཏེ་གཞན་ནི་གཞན་ལས་གཞན། །དེ་ཆོ་གཞན་མེད་པར་གཞན་  
འགྱུར། །གཞན་མེད་པར་ནི་གཞན་འགྱུར་བ། །ཡོད་མེད་དེ་ཡི་སྤྱིར་ན་མེད། །  
གཞན་ཉིད་གཞན་ལ་ཡོད་མ་ཡིན། །གཞན་མ་ཡིན་ལའང་ཡོད་མ་ཡིན། །གཞན་  
ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །གཞན་ནམ་དེ་ཉིད་ཡོད་མ་ཡིན། །དེ་ནི་དེ་དང་སྤང་  
པ་མེད། །གཞན་དང་གཞན་ཡང་སྤང་མི་འགྱུར། །སྤང་བཞིན་པ་དང་སྤང་པ་  
དང་། །སྤང་པ་པོ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །སྤང་པ་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་དུ་བྱེད་  
པ་བརྩ་བཞི་པའོ།

## 觀合品第十四

1. 見可見見者 是三各異方  
如是三法異 終無有合時
2. 染與於可染 染者亦複然  
余入餘煩惱 皆亦複如是
3. 異法當有合 見等無有異  
異相不成故 見等云何合
4. 非但見等法 異相不可得  
所有一切法 皆亦無異相
5. 異因異有異 異離異無異  
若法從因出 是法不異因
6. 若離從異異 應餘異有異  
離從異無異 是故無有異
7. 異中無異相 不異中亦無  
無有異相故 則無此彼異
8. 是法不自合 異法亦不合  
合者及合時 合法亦皆無

## རབ་བྱེད་བཙུག་ལྷ་པ། རང་བཞིན་བརྟག་པ།

༥ རང་བཞིན་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལས་ནི། །འབྱུང་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །  
རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །རང་བཞིན་བྱས་པ་ཅན་དུ་འགྱུར། །རང་བཞིན་  
བྱས་པ་ཅན་ཞེས་བྱས། །ཇི་ལྟ་བུར་ན་རུང་བར་འགྱུར། །རང་བཞིན་དག་ནི་  
བཙུག་མེད་དང་། །གཞན་ལ་སྟོ ས་པ་མེད་པ་ཡིན། །རང་བཞིན་ཡོད་པ་མ་  
ཡིན་ན། །གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ག་ལ་ཡོད། །གཞན་གྱི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་  
ནི། །གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད། །རང་བཞིན་དང་ནི་གཞན་དངོས་  
དག །མ་གཏོགས་དངོས་པོ་ག་ལ་ཡོད། །རང་བཞིན་དང་ནི་དངོས་པོ་དག །  
ཡོད་ན་དངོས་པོ་འབྱུང་བར་འགྱུར། །གལ་ཏེ་དངོས་པོ་མ་གྲུབ་ན། །དངོས་  
མེད་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དངོས་པོ་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ནི། །དངོས་མེད་  
ཡིན་པར་སྐྱེ་བོ་སྤྱ། །གང་དག་རང་བཞིན་གཞན་དངོས་དང་། །དངོས་དང་  
དངོས་མེད་ཉིད་ལྟ་བུ། །དེ་དག་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ལ། །དེ་ཉིད་མཐོང་བ་  
མ་ཡིན་ནོ། །བཙུག་ལྷན་དངོས་དང་དངོས་མེད་པ། །མཁུན་པས་ཀ་ཏ་ཡ་ན་  
ཡི། །གདམས་ངག་ལས་ནི་ཡོད་པ་དང་། །མེད་པ་གཉིས་ཀའང་དགག་པ་  
མཛད། །གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན། །དེ་ནི་མེད་ཉིད་མི་འགྱུར་རོ། །རང་  
བཞིན་གཞན་དུ་འགྱུར་པ་ནི། །ནམ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །རང་བཞིན་  
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །གཞན་དུ་འགྱུར་བ་གང་གི་ཡིན། །རང་བཞིན་ཡོད་པ་ཡིན་  
ན་ཡང་། །གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཇི་ལྟར་རུང་། །ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་རྟག་པར་འཛིན། །



## 觀有無品第十五

1. 眾緣中有性 是事則不然  
性從眾緣出 即名為作法
2. 性若是作者 云何有此義  
性名為無作 不待異法成
3. 法若無自性 云何有他性  
自性於他性 亦名為他性
4. 離自性他性 何得更有法  
若有自他性 諸法則得成
5. 有若不成者 無云何可成  
因有有法故 有壞名為無
6. 若人見有無 見自性他性  
如是則不見 佛法真實義
7. 佛能滅有無 如化迦旃延  
經中之所說 離有亦離無
8. 若法實有性 後則不應異  
性若有異相 是事終不然
9. 若法實有性 云何而可異  
若法實無性 云何而可異

མེད་ཅེས་བྱ་བ་ཆད་པར་སྟེ། །དེ་ཕྱིར་ཡོད་དང་མེད་པ་ལ། །མཁས་པས་གནས་  
པར་མི་བྱའོ། །གང་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ། །དེ་ནི་མེད་པ་མིན་པས་རྟག །  
སྟོན་བྱང་ད་ལྟར་མེད་ཅེས་པ། །དེས་ན་ཆད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །རང་བཞིན་  
བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅོ་ལྔ་པའོ།

10. 定有則著常 定無則著斷  
是故有智者 不應著有無
11. 若法有定性 非無則是常  
先有而今無 是則為斷滅

## རབ་བྱེད་བརྩ་བྱུག་པ། བཅིངས་ཐར་བརྟག་པ།

༺ གལ་ཏེ་འདྲ་བྱེད་འཁོར་ཞེ་ན། །དེ་དག་རྟག་ན་མི་འཁོར་ཏེ། །མི་  
རྟག་ན་ཡང་འཁོར་མི་འགྱུར། །སེམས་ཅན་ལ་ཡང་རིམ་འདི་མཚུངས། །གལ་  
ཏེ་གང་ཟག་འཁོར་ཞེ་ན། །ཡུང་པོ་སྐྱེ་མཆེད་ཁམས་རྣམས་པ། །དེ་ནི་རྣམ་པ་  
ལྷན་བཅའ་ན། །མེད་ན་གང་ཞིག་འཁོར་བར་འགྱུར། །ཉེ་བར་ལེན་ནས་ཉར་  
ལེན་བར། །འཁོར་ན་སྤིང་པ་མེད་པར་འགྱུར། །སྤིང་མེད་ཉེ་བར་ལེན་མེད་  
ན། །དེ་གང་ཅི་ཞིག་འཁོར་བར་འགྱུར། །འདྲ་བྱེད་ཟུང་ན་འདའ་བར་ནི། །རྩི་  
ལྟ་བུར་ཡང་མི་འཐད་དོ། །སེམས་ཅན་ཟུང་ན་འདའ་བར་ཡང་། །རྩི་ལྟ་བུར་  
ཡང་འཐད་མི་འགྱུར། །སྐྱེ་འཇིག་ཚེས་ཅན་འདྲ་བྱེད་རྣམས། །མི་འཆིང་གྲོལ་  
བར་མི་འགྱུར་ཏེ། །ཐུ་མ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཡང་། །མི་འཆིང་གྲོལ་བར་མི་  
འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཉེ་བར་ལེན་འཆིང་ན། །ཉེ་བར་ལེན་བཅས་འཆིང་མི་  
འགྱུར། །ཉེ་བར་ལེན་མེད་མི་འཆིང་སྟེ། །གནས་སྐབས་གང་ཞིག་འཆིང་བར་  
འགྱུར། །གལ་ཏེ་བཅིང་བྱའི་སྤྱོད་ལ་ན། །འཆིང་བ་ཡོད་ན་འཆིང་ལ་རག་ །དེ་  
ཡང་མེད་དེ་ལྟག་མ་ནི། །སོང་དང་མ་སོང་བགོམ་པས་བསྟན། །རེ་ཞིག་བཅིངས་  
པ་མི་གྲོལ་ཏེ། །མ་བཅིངས་པ་ཡང་གྲོལ་མི་འགྱུར། །བཅིངས་པ་གྲོལ་བཞིན་ཡིན་  
འགྱུར་ན། །བཅིངས་དང་གྲོལ་བ་དུས་གཅིག་འགྱུར། །བདག་ནི་ལེན་མེད་ཟུ་  
ངན་འདའ། །ཟུང་འདས་བདག་གིར་འགྱུར་རོ་ཞེས། །དེ་ལྟར་གང་དག་འཇིན་  
དེ་ཡི། །ཉར་ལེན་འཇིན་པ་ཆེན་པོ་ཡིན། །གང་ལ་ཟུང་ན་འདས་བསྐྱེད་མེད། །

## 觀縛解品第十六

1. 諸行往來者 常不應往來  
無常亦不應 眾生亦復然
2. 若眾生往來 陰界諸入中  
五種求盡無 誰有往來者
3. 若從身至身 往來即無身  
若其無有身 則無有往來
4. 諸行若滅者 是事終不然  
眾生若滅者 是事亦不然
5. 諸行生滅相 不縛亦不解  
眾生如先說 不縛亦不解
6. 若身名為縛 有身則不縛  
無身亦不縛 於何而有縛
7. 若可縛先縛 則應縛可縛  
而先實無縛 餘如去來答
8. 縛者無有解 無縛亦無解  
縛時有解者 縛解則一時
9. 若不受諸法 我當得涅槃  
若人如是者 還為受所縛

འཁོར་བ་བསལ་བའང་ཡོད་མིན་པ། །དེ་ལ་འཁོར་བ་ཅི་ཞིག་ཡིན། །ཟླ་ངན་  
འདས་པའང་ཅི་ཞིག་བརྟག། །བཅིངས་པ་དང་ཐར་པ་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་  
ཏུ་བྱེད་པ་བཅུ་བྱུག་པའོ།

10. 不離於生死 而別有涅槃

實相義如是 云何有分別

## རབ་བྱེད་བཅུ་བདུན་པ། ལས་བརྟག་པ།

༩ བདག་ཉིད་ལེགས་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་  
བྱམས་སེམས་གང་། ཉེ་ཆོས་དེ་ནི་འདི་གཞན་དུ། འབྲས་བྱ་དག་གི་ས་བོན་  
ཡིན། དྲང་སྤང་མཆོག་གིས་ལས་རྣམས་ནི། སེམས་པ་དང་ནི་བསམ་པར་  
གསུངས། ལས་དེ་བདག་གི་བྱེ་བྱག་ནི། རྣམ་པ་དུ་མར་ཡོངས་སུ་བསྐྱགས། །  
དེ་ལ་ལས་གང་སེམས་པ་ཞེས། གསུངས་པ་དེ་ནི་ཡིད་ཀྱིར་འདོད། བསམས་  
པ་ཞེས་ནི་གང་གསུངས་པ། ཉེ་ནི་ལྷས་དང་ངག་གིར་ཡིན། ངག་དང་བསྐྱོད་  
དང་མི་སྣ་ང་བའི། རྣམ་རིག་བྱེད་མིན་ཞེས་བྱ་གང་། སྤྱང་བའི་རྣམ་རིག་  
བྱེད་མིན་པ། གཞན་དག་ཀྱང་ནི་དེ་བཞིན་འདོད། ལོངས་སྤྱོད་ལས་བྱུང་  
བསོད་ནམས་དང་། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་ཚུལ་དེ་བཞིན། སེམས་པ་དང་  
ནི་ཆོས་དེ་བདུན། ལས་སུ་མངོན་པར་འདོད་པ་ཡིན། གལ་ཏེ་སྒྲིན་པའི་  
དུས་བར་དུ། གནས་ན་ལས་དེ་རྟག་པར་འགྱུར། གལ་ཏེ་འགགས་ན་འགག་  
གྱུར་པ། རི་ལྷར་འབྲས་བྱ་སྤྱོད་པར་འགྱུར། ལྷ་གྱ་ལ་སོགས་རྒྱན་གང་ནི། །  
ས་བོན་ལས་ནི་མངོན་པར་འབྱུང་། ཉེ་ལས་འབྲས་བྱ་ས་བོན་ནི། མེད་ན་དེ་  
ཡང་འབྱུང་མི་འགྱུར། གང་ཕྱིར་ས་བོན་ལས་རྒྱན་དང་། རྒྱན་ལས་འབྲས་བྱ་  
འབྱུང་འགྱུར་ཞིང་། ས་བོན་འབྲས་བྱའི་སྒྲོན་འགོ་བ། ཉེ་ཕྱིར་ཆད་མིན་རྟག་  
མ་ཡིན། སེམས་ཀྱི་རྒྱན་ནི་གང་ཡིན་པ། སེམས་ལས་མངོན་པར་འབྱུང་བར་  
འགྱུར། ཉེ་ལས་འབྲས་བྱ་སེམས་ལྟ་ཞིག་ མེད་ན་དེ་ཡང་འབྱུང་མི་འགྱུར། །



## 觀業品第十七

1. 人能降伏心 利益于眾生  
是名為慈善 二世果報種
2. 大聖說二業 思與從思生  
是業別相中 種種分別說
3. 佛所說思者 所謂意業是  
所從思生者 即是身口業
4. 身業及口業 作與無作業  
如是四事中 亦善亦不善
5. 從用生福德 罪生亦如是  
及思為七法 能了諸業相
6. 業住至受報 是業即為常  
若滅即無業 云何生果報
7. 如芽等相續 皆從種子生  
從是而生果 離種無相續
8. 從種有相續 從相續有果  
先種後有果 不斷亦不常
9. 如是從初心 心法相續生  
從是而有果 離心無相續

གང་ཕྱིར་སེམས་ལས་རྒྱན་དང་ནི། རྒྱན་ལས་འབྲས་བྱ་འབྱུང་འགྱུར་ཞིང་། །  
 ལས་ནི་འབྲས་བྱའི་སྒྲོན་འགྲོ་བ། རྟེན་ཕྱིར་ཆད་མེན་རྟག་མ་ཡིན། རྟག་པོའི་  
 ལས་ཀྱི་ལས་བཅུ་པོ། ཆོས་སྐྱབ་པ་ཡི་ཐབས་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་འདི་  
 གཞན་དུ། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ལྡོ། གཤམ་ཏེ་བརྟག་པ་དེར་འགྱུར་ན། །  
 ཉེས་པ་ཆེན་པོ་མང་པོར་འགྱུར། རྟེན་ལས་ན་བརྟག་པ་དེ། འདིར་ནི་འཐད་  
 པ་མ་ཡིན་ནོ། ཁངས་རྒྱས་རྣམས་དང་རང་རྒྱལ་དང་། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་  
 གང་གསུངས་པའི། བརྟག་པ་གང་ཞིག་འདིར་འཐད་པ། རྟེན་པོ་རབ་ཏུ་བརྗོད་  
 པར་བྱ། རྟེན་པོ་དབང་རྒྱ་དེ་བཞིན་ཆུད། མི་ཟད་ལས་ནི་བྱ་ལོན་བཞིན། རྟེན་  
 ནི་ཁམས་ལས་རྣམས་པ་བཞི། རྟེན་ཡང་རང་བཞིན་ལུང་མ་བཟུན། སྤྱོད་བས་  
 སྤང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱེད་པས་སྤང་བ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན། རྟེན་ཕྱིར་ཆུད་མི་ཟ་བ་  
 ཡིས། ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་སྦྱེད་པར་འགྱུར། གཤམ་ཏེ་སྤྱོད་བས་སྤང་བ་དང་། །  
 ལས་འཕོ་བ་ཡིས་འཇིག་འགྱུར་ན། རྟེན་ལ་ལས་འཇིག་ལ་སོགས་པའི། སྦྱོན་རྣམས་  
 ལུ་ནི་ཐལ་བར་འགྱུར། ཁམས་མཚུངས་ལས་ནི་ཆ་མཚུངས་དང་། ཆ་མི་མཚུངས་  
 པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། རྟེན་ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཆོ། གཅིག་པོ་ཁོ་ན་སྦྱེ་བར་  
 འགྱུར། མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་རྣམ་གཉིས་པོ། ཀྱན་གྱི་ལས་དང་ལས་ཀྱི་དེ། ཐ་  
 དད་པར་ནི་སྦྱེ་འགྱུར་ཞིང་། རྣམ་པར་སྦྱོན་ཀྱང་གནས་པ་ཡིན། རྟེན་ཉིད་འབྲས་  
 བྱ་འཕོ་བ་དང་། ཤི་བར་གྱུར་ན་འགག་པར་འགྱུར། རྟེན་ལི་རྣམ་དབྱེ་ཟག་མེད་  
 དང་། ཟག་དང་བཅས་པར་ཤེས་པར་བྱ། སྦྱོང་བ་ཉིད་དང་ཆད་མེད་དང་། །

10. 從心有相續 從相續有果  
先業後有果 不斷亦不常
11. 能成福業者 是十白業道  
二世五欲樂 即是白業報
12. 若如汝分別 其過則甚多  
是故汝所說 於義則不然
13. 今當複更說 順業果報義  
諸佛辟支佛 賢聖所稱歎
14. 不失法如券 業如負財物  
此性則無記 分別有四種
15. 見諦所不斷 但思惟所斷  
以是不失法 諸業有果報
16. 若見諦所斷 而業至相似  
則得破業等 如是之過咎
17. 一切諸行業 相似不相似  
一界初受身 爾時報獨生
18. 如是二種業 現世受果報  
或言受報已 而業猶故在
19. 若度果已滅 若死已而滅  
於是中分別 有漏及無漏

འཁོར་བ་དང་ནི་རྟག་པ་མིན། །ལས་རྣམས་ཚུད་མི་བའི་ཚོས། །སངས་རྒྱུ་  
 གྱིས་ནི་བསྟན་པ་ཡིན། །གང་ཕྱིར་ལས་ནི་སྐྱེ་བ་མེད། །འདི་ལྟར་རང་བཞིན་  
 མེད་དེའི་ཕྱིར། །གང་ཕྱིར་དེ་ནི་མ་སྐྱེས་པ། །དེ་ཕྱིར་ཚུད་ཟར་མི་འགྱུར་རོ། །  
 གཤམ་ཏེ་ལས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད། །རྟག་པར་འགྱུར་བར་ཐེ་ཚོམ་མེད། །ལས་ནི་  
 བྱས་པ་མ་ཡིན་འགྱུར། །རྟག་ལ་བྱ་བ་མེད་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ལས་ནི་མ་བྱས་ན། །  
 མ་བྱས་པ་དང་ཕྱད་འཇིགས་འགྱུར། །ཚངས་སྦྱོང་གནས་པ་མ་ཡིན་པའང་། །དེ་  
 ལ་སྦྱོན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར། །ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ཉིད་དང་ཡང་། །འགལ་བར་  
 འགྱུར་བར་ཐེ་ཚོམ་མེད། །བསོད་ནམས་དང་ནི་ཕྱིག་བྱེད་པའི། །རྣམ་པར་དབྱེ་  
 བའང་འཐད་མི་འབྱུང་། །དེ་ནི་རྣམ་སྤྲིན་སྤྲིན་གྱུར་པ། །ཡང་དང་ཡང་དུ་རྣམ་  
 སྤྲིན་འགྱུར། །གཤམ་ཏེ་རང་བཞིན་ཡོད་ན་ནི། །གང་ཕྱིར་ལས་གནས་དེ་ཡི་ཕྱིར། །  
 ལས་འདི་ཉོན་མོངས་བདག་ཉིད་ལ། །ཉོན་མོངས་དེ་དག་ཡང་དག་མིན། །གཤམ་  
 ཏེ་ཉོན་མོངས་ཡང་དག་མིན། །ལས་ནི་ཡང་དག་ཇི་ལྟར་ཡིན། །ལས་དང་ཉོན་  
 མོངས་པ་དག་ནི། །ལྷས་རྣམས་ཀྱི་ནི་སྐྱེན་དུ་བསྟན། །གཤམ་ཏེ་ལས་དང་ཉོན་  
 མོངས་པ། །དེ་སྟོང་ལྷས་ལ་ཇི་ལྟར་བརྗོད། །མ་རིག་བསྐྱེབས་པའི་སྐྱེ་བོ་གང་། །  
 བྱེད་ཐུན་དེ་མི་བའི་བའོ། །དེ་ཡང་བྱེད་ལས་གཞན་མིན་ཞིང་། །དེ་ཉིད་དེ་ཡང་  
 མ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་ན་ལས་འདི་ནི། །སྐྱེན་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཞིང་། །སྐྱེན་  
 མིན་ལས་བྱུང་ཡོད་མིན་པ། །དེ་ཕྱིར་བྱེད་པ་པོ་ཡང་མེད། །གཤམ་ཏེ་ལས་དང་བྱེད་  
 མེད་ན། །ལས་སྐྱེས་འབྲས་བྱ་གཤམ་ཡོད། །ཅི་སྟེ་འབྲས་བྱ་ཡོད་མིན་ན། །ཟ་བ་པོ་

20. 雖空亦不斷 雖有亦不常  
業果報不失 是名佛所說
21. 諸業本不生 以無定性故  
諸業亦不滅 以其不生故
22. 若業有性者 是則名為常  
不作亦名業 常則不可作
23. 若有不作業 不作而有罪  
不斷於梵行 而有不淨過
24. 是則破一切 世間語言法  
作罪及作福 亦無有差別
25. 若言業決定 而自有性者  
受於果報已 而應更複受
26. 若諸世間業 從於煩惱生  
是煩惱非實 業當何有實
27. 諸煩惱及業 是說身因緣  
煩惱諸業空 何況于諸身
28. 無明之所蔽 愛結之所縛  
而于本作者 不即亦不異
29. 業不從緣生 不從非緣生  
是故則無有 能起於業者
30. 無業無作者 何有業生果  
若其無有果 何有受果者

ལྷ་ག་ལ་ཡོད། །རི་ལྷར་སྟོན་པས་སྤྱལ་བ་ནི། །རྩ་འཕྲུལ་ཕུན་ཚོགས་ཀྱིས་སྤྱལ་  
ཞིང་། །སྤྱལ་བ་དེ་ཡང་སྤྱལ་བ་ན། །སྤྲོ་ཡང་གཞན་ནི་སྤྱལ་བ་ལྷར། །དེ་  
བཞིན་བྱེད་པོ་དེ་ལས་གང་། །བྱས་པའང་སྤྱལ་བའི་རྣམ་པ་བཞིན། །དཔེར་ན་  
སྤྱལ་བས་སྤྱལ་གཞན་ཞིག་ །སྤྱལ་བ་མཛད་པ་དེ་བཞིན་ནོ། །ཉོན་མོངས་ལས་  
དང་ལྷས་རྣམས་དང་། །བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་དང་། །རྩི་ཟའི་གོང་ཁྱེར་ལྷ་  
བུ་དང་། །སྤྲིག་རྩུ་མི་ལམ་འདྲ་བ་ཡིན། །ལས་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་བྱ་  
བྱེད་པ་བརྩ་བདུན་པའོ།

31. 如世尊神通 所作變化人  
如是變化人 複變作化人
32. 如初變化人 是名為作者  
變化人所作 是則名為業
33. 諸煩惱及業 作者及果報  
皆如幻與夢 如炎亦如向

## རབ་བྱེད་བཅོ་བརྒྱད་པ། བདག་དང་ཆོས་བརྟག་པ།

༺ གལ་ཏེ་ཡུང་པོ་བདག་ཡིན་ན། རྒྱེ་དང་འཇིག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར། །  
གལ་ཏེ་ཡུང་པོ་རྣམས་ལས་གཞན། ཡུང་པོའི་མཚན་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར། །  
བདག་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། བདག་གི་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། བདག་དང་  
བདག་གི་ཞི་བའི་ཕྱིར། །ངར་འཛིན་ང་ཡིར་འཛིན་མེད་འགྱུར། །ངར་འཛིན་ང་  
ཡིར་འཛིན་མེད་གང་། །དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ངར་འཛིན་ང་ཡིར་འཛིན་  
མེད་པར། །གང་གིས་མཐོང་བས་མི་མཐོང་ངོ་། །ནང་དང་ཕྱི་རྒྱུ་ཉིད་དག་  
ལ། བདག་དང་བདག་གི་སྒྲུལ་ཟད་ན། །ཉེ་བར་ལེན་པ་འགག་འགྱུར་ཞིང་། །  
དེ་ཟད་པས་ན་རྒྱེ་བ་ཟད། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཟད་པས་ཐར། །ལས་དང་ཉོན་  
མོངས་རྣམ་རྟོག་ལས། །དེ་དག་སྒྲོས་ལས་སྒྲོས་པ་ནི། །སྒྲོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་འགག་  
པར་འགྱུར། བདག་གོ་ཞེས་ཀྱང་བཏགས་གུར་ཅིང་། བདག་མེད་ཅེས་ཀྱང་  
བརྟན་པར་གྱུར། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བདག་དང་ནི། བདག་མེད་འགའ་  
མེད་ཅེས་ཀྱང་བརྟན། །བཟོད་པར་བྱ་བ་ཚྭ་བ་སྟེ། །སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཚྭ་  
པས་སོ། །མ་རྒྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པ། །ཆོས་ཉིད་ཟུང་ན་འདས་དང་  
མཚུངས། །ཐམས་ཅད་ཡང་དག་ཡང་དག་མིན། །ཡང་དག་ཡང་དག་མ་ཡིན་  
ཉིད། །ཡང་དག་མིན་མིན་ཡང་དག་མིན། །དེ་ནི་སངས་རྒྱས་རྗེས་བརྟན་པའོ། །  
གཞན་ལས་ཤེས་མིན་ནི་བ་དང་། །སྒྲོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་སྒྲོས་པ། །རྣམ་རྟོག་  
མེད་དོན་ཐ་དད་མེད། །དེ་ནི་དེ་ཉིད་མཚན་ཉིད་དོ། །གང་ལ་བརྟན་ཏེ་གང་



## 觀法品第十八

1. 若我是五陰 我即為生滅  
若我異五陰 則非五陰相
2. 若無有我者 何得有所  
滅我我所故 名得無我智
3. 得無我智者 是則名實觀  
得無我智者 是人為稀有
4. 內外我我所 盡滅無有故  
諸受即為滅 受滅則身滅
5. 業煩惱滅故 名之為解脫  
業煩惱非實 入空戲論滅
6. 諸佛或說我 或說於無我  
諸法實相中 無我無非我
7. 諸法實相者 心行言語斷  
無生亦無滅 寂滅如涅槃
8. 一切實非實 亦實亦非實  
非實非非實 是名諸佛法
9. 自知不隨他 寂滅無戲論  
無異無分別 是則名實相

འབྱུང་བ། །དེ་ནི་རེ་ཞིག་དེ་ཉིད་མིན། །དེ་ལས་གཞན་པའང་མ་ཡིན་ཕྱིར། །དེ་  
ཕྱིར་ཆད་མིན་རྟག་མ་ཡིན། །སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་མགོན་ཆུང་མས་ཀྱི། །བསྟན་  
པ་བདུད་རྩིས་གྱུར་པ་དེ། །དོན་གཅིག་མ་ཡིན་ཐ་དད་མིན། །ཆད་པ་མ་ཡིན་  
རྟག་མ་ཡིན། །རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཆུང་མས་མ་བྱུང་ཞིང་། །ཉན་ཐོས་ཆུང་མ་ནི་ཟད་  
གྱུར་ཀྱང་། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། །སྟོན་པ་མེད་ལས་རབ་ཏུ་སྟེ། །  
བདག་དང་ཆོས་བརྟག་པ་ཞིས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཙུག་པའོ།

10. 若法從緣生 不即不異因  
是故名實相 不斷亦不常
11. 不一亦不異 不常亦不斷  
是名諸世尊 教化甘露味
12. 若佛不出世 佛法已滅盡  
諸辟支佛智 從於遠離生

## རབ་བྱེད་བཙུ་དགུ་པ། ཏུས་བརྟག་པ།

༺ ད་ལྟར་བྱུང་དང་མ་འོངས་པ། གཤམ་ཏེ་འདས་ལ་སྟོས་གྱུར་ན། ད་  
ལྟར་བྱུང་དང་མ་འོངས་པ། འདས་པའི་ཏུས་ན་ཡོད་པར་འགྱུར། ད་ལྟར་བྱུང་  
དང་མ་འོངས་པ། གཤམ་ཏེ་དེ་ན་མེད་གྱུར་ན། ད་ལྟར་བྱུང་དང་མ་འོངས་པ། །  
ཇི་ལྟར་དེ་ལ་སྟོས་པར་འགྱུར། འདས་པ་ལ་ནི་མ་སྟོས་པར། རྟེན་གཉིས་གྲུབ་པ་  
ཡོད་མ་ཡིན། རྟེན་ཕྱིར་ད་ལྟར་བྱུང་བ་དང་། མ་འོངས་ཏུས་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན། །  
རིམ་པའི་ཚུལ་ནི་འདི་ཉིད་ཀྱིས། ལྷག་མ་གཉིས་པོ་བསྒྲུར་བ་དང་། མཚོག་དང་  
ཐ་མ་འབྲིང་ལ་སོགས། གཅིག་ལ་སོགས་པའང་ཤེས་པར་བྱ། མི་གནས་ཏུས་ནི་  
འཛིན་མི་བྱེད། གང་ཞིག་གཟུང་བར་བྱ་བའི་ཏུས། གནས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་  
པས། མ་བཟུང་ཏུས་ནི་ཇི་ལྟར་གདགས། གཤམ་ཏེ་ཏུས་ནི་དངོས་བརྟེན་ཏེ། །  
དངོས་མེད་ཏུས་ནི་ག་ལ་ཡོད། དངོས་པོ་འགའ་ཡང་ཡོད་མིན་ན། ཏུས་ལྟ་  
ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། ཏུས་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་བྱེད་པ་བཙུ་དགུ་  
པའོ།

## 觀時品第十九

1. 若因過去時 有未來現在  
未來及現在 應在過去時
2. 若過去時中 無未來現在  
未來現在時 云何因過去
3. 不因過去時 則無未來時  
亦無現在時 是故無二時
4. 以如是義故 則知余二時  
上中下一異 是等法皆無
5. 時住不可得 時去亦叵得  
時若不可得 云何說時相
6. 因物故有時 離物何有時  
物尚無所有 何況當有時

## རབ་བྱེད་ཉི་ཤུ་པ། ཚྲིགས་པ་བརྟག་པ།

༩ གཤམ་ཏེ་རྒྱ་དང་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི། ཚྲིགས་པ་ཉིད་ལས་སྐྱེ་འགྱུར་  
ཁིང་། ཚྲིགས་པ་ལ་འབྲས་བུ་ཡོད་ན་ནི། རི་ལྷར་ཚྲིགས་པ་ཉིད་ལས་སྐྱེ། གཤམ་  
ཏེ་རྒྱ་དང་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི། ཚྲིགས་པ་ཉིད་ལས་སྐྱེ་འགྱུར་ཁིང་། ཚྲིགས་པ་  
འབྲས་བུ་མེད་ན་ནི། རི་ལྷར་ཚྲིགས་པ་ཉིད་ལས་སྐྱེ། གཤམ་ཏེ་རྒྱ་དང་རྒྱུ་  
རྣམས་ཀྱི། ཚྲིགས་པ་ལ་འབྲས་བུ་ཡོད་ན་ནི། ཚྲིགས་པ་ལ་གཟུང་དུ་ཡོད་རིགས་  
ན། ཚྲིགས་པ་ཉིད་ལ་གཟུང་དུ་མེད། གཤམ་ཏེ་རྒྱ་དང་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི། ཚྲིགས་པ་  
ལ་འབྲས་བུ་མེད་ན་ནི། རྒྱ་རྣམས་དང་ནི་རྒྱུ་དག་ཀྱང་། རྒྱ་རྒྱུ་  
མ་ཡིན་མཚུངས་པར་འགྱུར། གཤམ་ཏེ་རྒྱུ་ནི་འབྲས་བུ་ལ། རྒྱ་བྱིན་ནས་ནི་  
འགག་འགྱུར་ན། གང་བྱིན་པ་དང་གང་འགགས་པའི། རྒྱ་ཡི་བདག་ཉིད་  
གཉིས་སུ་འགྱུར། གཤམ་ཏེ་རྒྱུ་ནི་འབྲས་བུ་ལ། རྒྱ་མ་བྱིན་པར་འགག་འགྱུར་  
ན། རྒྱ་འགགས་ནས་ནི་སྐྱེས་པ་ཡི། འབྲས་བུ་དེ་དག་རྒྱ་མེད་འགྱུར། གཤམ་  
ཏེ་ཚྲིགས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ། འབྲས་བུ་ཡང་ནི་སྐྱེ་འགྱུར་ན། སྐྱེད་པར་བྱེད་  
དང་བསྐྱེད་བྱ་གང་། སུས་གཅིག་པར་ནི་ཐལ་བར་འགྱུར། གཤམ་ཏེ་ཚྲིགས་  
པའི་ཐལ་རྩ་ལ་ཏུ། འབྲས་བུ་སྐྱེས་པར་གྱུར་ན་ནི། རྒྱ་དང་རྒྱུ་རྣམས་མེད་པ་  
ཡི། འབྲས་བུ་རྒྱ་མེད་འབྱུང་བར་འགྱུར། གཤམ་ཏེ་རྒྱ་འགགས་འབྲས་བུ་ན། རྒྱ་  
རྒྱུ་ནི་ཀྱན་ཏུ་འཕོ་བར་འགྱུར། རྒྱུ་སྐྱེས་པ་ཡི་རྒྱ་ཡང་ནི། ཡང་སྐྱེ་བར་ནི་  
ཐལ་བར་འགྱུར། འགགས་པ་ལྷན་པར་གྱུར་པ་ཡིས། འབྲས་བུ་སྐྱེས་པ་རི་ལྷར་

## 觀因果品第二十

1. 若眾緣和合 而有果生者  
和合中已有 何須和合生
2. 若眾緣和合 是中無果者  
云何從眾緣 和合而果生
3. 若眾緣和合 是有果者  
和合中應有 而實不可得
4. 若眾緣和合 是中無果者  
是則眾因緣 與非因緣同
5. 若因與果因 作因已而滅  
是因有二體 一與一則滅
6. 若因不與果 作因已而滅  
因滅而果生 是果則無因
7. 若眾緣合時 而有果生者  
生者及可生 則為一時俱
8. 若先有果生 而後眾緣合  
此即離因緣 名為無因果
9. 若因變為果 因即至於果  
是則前生因 生已而複生

སྐྱེད། །འབྲས་བུ་དང་ནི་འབྲས་ལ་བའི་རྒྱ། །གནས་པས་ཀྱང་ནི་ཇི་ལྟར་སྐྱེད། །  
 ཅི་སྟེ་རྒྱ་འབྲས་མ་འབྲས་ན། །འབྲས་བུ་གང་ཞིག་སྐྱེད་པར་བྱེད། །རྒྱས་ནི་  
 མཐོང་དང་མ་མཐོང་བར། །འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་དོ། །འབྲས་བུ་འདས་  
 པ་རྒྱ་འདས་དང་། །མ་སྐྱེས་པ་དང་སྐྱེས་པ་དང་། །ལྟན་ཅིག་ཕྱད་པར་  
 འགྱུར་བ་ནི། །ནམ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འབྲས་བུ་སྐྱེས་པ་རྒྱ་མ་སྐྱེས། །  
 འདས་པ་དང་ནི་སྐྱེས་པ་དང་། །ལྟན་ཅིག་ཕྱད་པར་འགྱུར་བ་ནི། །ནམ་ཡང་  
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འབྲས་བུ་མ་སྐྱེས་རྒྱ་སྐྱེས་དང་། །མ་སྐྱེས་པ་དང་འདས་པ་  
 དང་། །ལྟན་ཅིག་ཕྱད་པར་འགྱུར་བ་ནི། །ནམ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཕྱད་  
 པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །རྒྱས་ནི་འབྲས་བུ་ཇི་ལྟར་སྐྱེད། །ཕྱད་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་  
 ཡང་། །རྒྱས་ནི་འབྲས་བུ་ཇི་ལྟར་སྐྱེད། །གལ་ཏེ་འབྲས་བུས་སྟོང་པའི་རྒྱས། །  
 ཇི་ལྟར་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་བྱེད། །གལ་ཏེ་འབྲས་བུས་མི་སྟོང་རྒྱས། །ཇི་ལྟར་  
 འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་བྱེད། །འབྲས་བུ་མི་སྟོང་སྐྱེ་མི་འགྱུར། །མི་སྟོང་འགག་པར་  
 མི་འགྱུར་རོ། །མི་སྟོང་དེ་ནི་མ་འགགས་དང་། །མ་སྐྱེས་པར་ཡང་འགྱུར་བ་  
 ཡིན། །སྟོང་པ་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་འགྱུར་ཞིང་། །སྟོང་པ་ཇི་ལྟར་འགག་པར་འགྱུར། །  
 སྟོང་པ་དེ་ཡང་མ་འགགས་དང་། །མ་སྐྱེས་པར་ཡང་ཐལ་བར་འགྱུར། །རྒྱ་དང་  
 འབྲས་བུ་གཅིག་ཉིད་དུ། །ནམ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་  
 གཞན་ཉིད་དུ། །ནམ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གཅིག་  
 ཉིད་ན། །བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར། །རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གཞན་ཉིད་  
 ན། །རྒྱ་དང་རྒྱ་མིན་མཚུངས་པར་འགྱུར། །འབྲས་བུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་ན། །རྒྱས་



10. 云何因滅失 而能生於果  
又若因在果 云何因生果
11. 若因遍有果 更生何等果  
因見不見果 是二俱不生
12. 若言過去因 而於過去果  
未來現在果 是則終不合
13. 若言未來因 而于未來果  
現在過去果 是則終不合
14. 若言現在因 而於現在果  
未來過去果 是則終不合
15. 若不和合者 因何能生果  
若有和合者 因何能生果
16. 若因空無果 因何能生果  
若因不空果 因何能生果
17. 果不空不生 果不空不滅  
以果不空故 不生亦不滅
18. 果空故不生 果空故不滅  
以果是空故 不生亦不滅
19. 因果是一者 是事終不然  
因果若異者 是事亦不然
20. 若因果是一 生及所生一  
若因果是異 因則同非因
21. 若果定有性 因為何所生  
若果定無性 因為何所生

ནི་ཅི་ཞིག་སྐྱེད་པར་བྱེད། །འབྲས་བུ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ན། །རྒྱས་ནི་ཅི་ཞིག་སྐྱེད་  
པར་བྱེད། །སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ན། །རྒྱ་ཉིད་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་  
ཉིད་འཐད་པ་ཡོད་མིན་ན། །འབྲས་བུ་གང་གི་ཡིན་པར་འགྱུར། །རྒྱ་རྣམས་དང་  
ནི་རྒྱུན་དག་གི་ །ཚིགས་པ་གང་ཡིན་དེ་ཡིས་ནི། །བདག་གིས་བདག་ཉིད་མི་སྐྱེད་  
ན། །འབྲས་བུ་ཇི་ལྟར་སྐྱེད་པར་བྱེད། །དེ་ཕྱིར་ཚིགས་པས་བྱས་པ་མེད། །  
ཚིགས་མིན་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་མེད། །འབྲས་བུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །རྒྱུན་གྱི་  
ཚིགས་པ་ག་ལ་ཡོད། །ཚིགས་པ་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཉི་ཤུ་པའོ།

22. 因不生果者 則無有因相  
若無有因相 誰能有是果
23. 若從眾因緣 而有和合生  
和合自不生 云何能生果
24. 是故果不從 緣合不合生  
若無有果者 何處有合法

## རབ་བྱེད་ཉིར་གཅིག་པ། འབྱུང་བ་དང་འཇིག་པ་བརྟག་པ།

༥ འཇིག་པ་འབྱུང་བ་མེད་པར་རམ། །ལྷན་ཅིག་ཡོད་པ་ཉིད་མ་ཡིན། །  
འབྱུང་བ་འཇིག་པ་མེད་པར་རམ། །ལྷན་ཅིག་ཡོད་པ་ཉིད་མ་ཡིན། །འཇིག་པ་  
འབྱུང་བ་མེད་པར་ནི། །ཇི་ལྷ་བྱར་ན་ཡོད་པར་འགྱུར། །སྐྱེ་བ་མེད་པར་འཆི་བར་  
འགྱུར། །འཇིག་པ་འབྱུང་བ་མེད་པར་མེད། །འཇིག་པ་འབྱུང་དང་ལྷན་ཅིག་  
ཏུ། །ཇི་ལྷ་ཡོད་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར། །འཆི་བ་སྐྱེ་དང་དུས་གཅིག་ཏུ། །ཡོད་པ་  
ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འབྱུང་བ་འཇིག་པ་མེད་པར་ནི། །ཇི་ལྷ་བྱར་ན་ཡོད་པར་  
འགྱུར། །དངོས་པོ་རྣམས་ལ་མི་རྟག་ཉིད། །ནམ་ཡང་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འབྱུང་  
བ་འཇིག་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ། །ཇི་ལྷ་ཡོད་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར། །སྐྱེ་བ་འཆི་དང་  
དུས་གཅིག་ཏུ། །ཡོད་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གང་དག་པན་ཚུན་ལྷན་ཅིག་  
གམ། །པན་ཚུན་ལྷན་ཅིག་མ་ཡིན་པར། །ཐུབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ། །དེ་དག་  
ཐུབ་པ་ཇི་ལྷ་ཡོད། །ཟད་ལ་འབྱུང་བ་ཡོད་མ་ཡིན། །མ་ཟད་པ་ལའང་འབྱུང་  
བ་མེད། །ཟད་ལ་འཇིག་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །མ་ཟད་པ་ལའང་འཇིག་པ་མེད། །  
དངོས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར། །འབྱུང་དང་འཇིག་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །འབྱུང་  
དང་འཇིག་པ་མེད་པར་ནི། །དངོས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སྟོང་ལ་འབྱུང་དང་  
འཇིག་པ་དག །འཐད་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །མི་སྟོང་པ་ལའང་འབྱུང་འཇིག་  
དག །འཐད་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འབྱུང་བ་དང་ནི་འཇིག་པ་དག །གཅིག་པ་  
ཉིད་ཏུ་མི་འཐད་དོ། །འབྱུང་བ་དང་ནི་འཇིག་པ་དག །གཞན་ཉིད་ཏུ་ཡང་མི་

## 觀成壞品第二十一

1. 離成及共成 是中無有壞  
離壞及共壞 是中亦無成
2. 若離于成者 云何而有壞  
如離生有死 是事則不然
3. 成壞共有者 云何有成壞  
如世間生死 一時俱不然
4. 若離於壞者 云何當有成  
無常未曾有 不在諸法時
5. 成壞共無成 離亦無有成  
是二俱不可 云何當有成
6. 盡則無有成 不盡亦無成  
盡則無有壞 不盡亦無壞
7. 若離于成壞 是亦無有法  
若當離於法 亦無有成壞
8. 若法性空者 誰當有成壞  
若性不空者 亦無有成壞
9. 成壞若一者 是事則不然  
成壞若異者 是事亦不然

འཐད་དོ། །འབྱུང་བ་དང་ནི་འཇིག་པ་དག །མཐོང་ངོ་སྒྲུབ་དུ་བྱོད་སེམས་ན། །  
 འབྱུང་བ་དང་ནི་འཇིག་པ་དག །གཏི་ཟུག་ཉིད་ཀྱིས་མཐོང་བ་ཡིན། །དངོས་  
 བོ་དངོས་ལས་མི་སྐྱེ་སྐྱེ། །དངོས་བོ་དངོས་མེད་ལས་མི་སྐྱེ། །དངོས་མེད་དངོས་  
 མེད་མི་སྐྱེ་སྐྱེ། །དངོས་མེད་དངོས་ལས་མི་སྐྱེ་ལོ། །དངོས་བོ་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་  
 སྐྱེ། །གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཉིད་མ་ཡིན། །བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ནི། །ཡོད་  
 མིན་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །དངོས་བོ་ཡོད་པར་ཁས་སྐྱབས་ན། །རྟག་དང་  
 ཆད་པར་སྐྱ་བར་ནི། །ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ་དངོས་དེ་ནི། །རྟག་དང་མི་རྟག་  
 འགྱུར་ཕྱིར་རོ། །དངོས་བོ་ཡོད་པར་ཁས་སྐྱབས་ཀྱང་། །ཆད་པར་མི་འགྱུར་  
 རྟག་མི་འགྱུར། །འབྲས་བུ་རྒྱ་ཡི་འབྱུང་འཇིག་གི །རྒྱན་དེ་སྤྱིད་པ་ཡིན་ཕྱིར་  
 རོ། །འབྲས་བུ་རྒྱ་ཡི་འབྱུང་འཇིག་གི །རྒྱན་དེ་སྤྱིད་པ་ཡིན་འགྱུར་ན། །  
 འཇིག་ལ་ཡང་སྐྱེ་མེད་པའི་ཕྱིར། །རྒྱ་ནི་ཆད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །དངོས་  
 བོ་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་ན། །དངོས་མེད་འགྱུར་བར་མི་རིགས་སོ། །ཁྱ་ངན་འདས་  
 པའི་དུས་ན་ཆད། །སྤྱིད་རྒྱན་རབ་དུ་ཞི་ཕྱིར་རོ། །ཐ་མ་འགགས་པར་གྱུར་པ་  
 བ། །སྤྱིད་པ་དང་བོ་རིགས་མི་འགྱུར། །ཐ་མ་འགགས་པར་མ་གྱུར་ཆོ། །སྤྱིད་པ་  
 དང་བོ་རིགས་མི་འགྱུར། །གལ་ཏེ་ཐ་མ་འགག་བཞིན་ན། །དང་བོ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་  
 བ་ནི། །འགག་བཞིན་པ་ནི་གཅིག་འགྱུར་ཞིང་། །སྐྱེ་བཞིན་པ་ཡང་གཞན་དུ་  
 འགྱུར། །གལ་ཏེ་འགག་བཞིན་སྐྱེ་བཞིན་དག །སྒྲན་ཅིག་དུ་ཡང་རིགས་མིན་  
 བ། །ཕུང་བོ་གང་ལ་འཆི་འགྱུར་བ། །དེ་ལ་སྐྱེ་བ་འབྱུང་འགྱུར་རམ། །དེ་ལྟར་  
 དུས་གསུམ་དག་དུ་ཡང་། །སྤྱིད་པའི་རྒྱན་ནི་མི་རིགས་ན། །དུས་གསུམ་དག་  
 དུ་གང་མེད་པ། །དེ་ནི་ཇི་ལྟར་སྤྱིད་པའི་རྒྱན། །འབྱུང་བ་དང་འཇིག་པ་བརྟག་  
 པ་ཞེས་བྱ་བ་སྐྱེ་རབ་དུ་བྱེད་པ་ཉི་ཤུ་གཅིག་པའོ།

10. 若謂以現見 而有生滅者  
則為是癡妄 而見有生滅
11. 從法不生法 亦不生非法  
從非法不生 法及於非法
12. 法不從自生 亦不從他生  
不從自他生 云何而有生
13. 若有所受法 即墮于斷常  
當知所受法 為常為無常
14. 所有受法者 不墮于斷常  
因果相續故 不斷亦不常
15. 若因果生滅 相續而不斷  
滅更不生故 因即為斷滅
16. 法住於自性 不應有有無  
涅槃滅相續 則墮於斷滅
17. 若初有滅者 則無有後有  
初有若不滅 亦無有後有
18. 若初有滅時 而後有生者  
滅時是一有 生時是一有
19. 若言於生滅 而謂一時者  
則于此陰死 即于此陰生
20. 三世中求有 相續不可得  
若三世中無 何有有相續

## རབ་བྱེད་ཉེར་གཉིས་པ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་བརྟག་པ།

༺ སྤང་མེན་སྤང་པོ་ལས་གཞན་མེན། དེ་ལ་སྤང་མེད་དེ་དེར་མེད། །  
དེ་བཞིན་གསེགས་པ་སྤང་ལྡན་མེན། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་གང་ཞིག་ཡིན། །  
གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་སྤང་པོ་ལ། བརྟེན་ནས་རང་བཞིན་ལས་ཡོད་མེན། །རང་  
བཞིན་ལས་ནི་གང་མེད་པ། དེ་གཞན་དངོས་ལས་གལ་ཡོད། །གང་ཞིག་གཞན་  
གྱི་དངོས་བརྟེན་ནས། དེ་བདག་ཉིད་དུ་མི་འཐད་དོ། །གང་ཞིག་བདག་ཉིད་  
མེད་པ་དེ། རི་ལྷར་དེ་བཞིན་གསེགས་པར་འགྱུར། །གལ་ཏེ་རང་བཞིན་ཡོད་  
མེན་ན། གཞན་དངོས་ཡོད་པར་རི་ལྷར་འགྱུར། །རང་བཞིན་དང་ནི་གཞན་  
དངོས་དག །མ་གཏོགས་དེ་བཞིན་གསེགས་དེ་གང་། །གལ་ཏེ་སྤང་པོ་མ་བརྟེན་  
པར། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་འགའ་ཡོད་ན། དེ་ནི་ད་གཤོད་རྟེན་འགྱུར་ཞིང་། །  
བརྟེན་ནས་དེ་ནས་འགྱུར་ལ་རག །སྤང་པོ་རྣམས་ལ་མ་བརྟེན་པར། དེ་བཞིན་  
གསེགས་པ་འགའ་ཡང་མེད། །གང་ཞིག་མ་བརྟེན་ཡོད་མེན་ན། དེས་ནི་རི་ལྷར་  
ཉེར་ལེན་འགྱུར། །ཉེ་བར་སྦངས་པ་མ་ཡིན་པ། །ཉེ་བར་ལེན་པར་ཅིས་མི་འགྱུར། །  
ཉེ་བར་ལེན་པ་མེད་པ་ཡི། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཅི་ཡང་མེད། །རྣམ་པ་ལྡས་ནི་  
བཅོལ་བྱས་ན། །གང་ཞིག་དེ་ཉིད་གཞན་ཉིད་དུ། །མེད་པའི་དེ་བཞིན་གསེགས་  
པ་དེ། །ཉེ་བར་ལེན་པས་རི་ལྷར་གདགས། །གང་ཞིག་ཉེ་བར་སྦང་བ་དེ། དེ་ནི་  
རང་བཞིན་ལས་ཡོད་མེན། །བདག་གི་དངོས་ལས་གང་མེད་པ། དེ་གཞན་དངོས་  
ལས་ཡོད་རེ་སྐྱེ། དེ་ལྷར་ཉེར་སྦང་ཉེར་ལེན་པོ། །རྣམ་པ་ཀུན་གྱིས་སྦྱོང་བ་



## 觀如來品第二十二

1. 非陰不離陰 此彼不相在  
如來不有陰 何處有如來
2. 陰合有如來 則無有自性  
若無有自性 云何因他有
3. 法若因他生 是即為非我  
若法非我者 云何是如來
4. 若無有自性 云何有他性  
離自性他性 何名為如來
5. 若不因五陰 先有如來者  
以今受陰故 則說為如來
6. 今實不受陰 更無如來法  
若以不受無 今當云何受
7. 若其未有受 所受不名受  
無有無受法 而名為如來
8. 若於一異中 如來不可得  
五種求亦無 云何受中有
9. 又所受五陰 不從自性有  
若無自性者 云何有他性
10. 以如是義故 受空受者空  
云何當以空 而說空如來

ཡིན། རྟོང་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་རྟོང་པ། རི་ལྷ་བུར་ན་འདྲགས་པར་འགྱུར། །  
 རྟོང་ངོ་ཞེས་ཀྱང་མི་བཟོད་དེ། མི་རྟོང་ཞེས་ཀྱང་མི་བྱ་ཞིང་། གཉིས་དང་གཉིས་  
 མིན་མི་བྱ་སྟེ། གཤགས་པའི་དོན་དུ་བཟོད་པར་བྱ། རྟག་དང་མི་རྟག་ལ་སོགས་  
 བཞི། ཞི་བ་འདི་ལ་ག་ལ་ཡོད། མཐའ་དང་མཐའ་མེད་ལ་སོགས་བཞི། ཞི་བ་  
 འདི་ལ་ག་ལ་ཡོད། གང་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་ཡོད་ཅེས། འཛིན་པ་སྤྱད་པོ་  
 བཟུང་གྱུར་པ། རྟེན་ལྗང་ན་འདས་པ་ལ། མེད་ཅེས་རྣམ་རྟོག་རྟོག་པར་བྱེད། །  
 རང་བཞིན་གྱིས་ནི་རྟོང་དེ་ལ། ཁངས་རྒྱས་ལྗང་ན་འདས་ནས་ནི། ཡོད་དོ་  
 ཞེའམ་མེད་དོ་ཞེས། བསམ་པ་འཐད་པ་ཉིད་མི་འགྱུར། གང་དག་སངས་རྒྱས་  
 སྟོས་འདས་ཤིང་། ཟད་པ་མེད་ལ་སྟོས་བྱེད་པ། སྟོས་པས་ཉམས་པ་དེ་ཀུན་གྱིས།  
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཐོང་མི་འགྱུར། རྟེན་བཞིན་གཤེགས་པའི་རང་བཞིན་  
 གང་། རྟེན་འགྲོ་འདིའི་རང་བཞིན་ཡིན། རྟེན་བཞིན་གཤེགས་པ་རང་བཞིན་  
 མེད། འགྲོ་བ་འདི་ཡི་རང་བཞིན་མེད། རྟེན་བཞིན་གཤེགས་པ་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་  
 བ་སྟེ་རབ་དུ་བྱེད་པ་ཉི་ཤུ་གཉིས་པའོ།

11. 空則不可說 非空不可說  
共不共叵說 但以假名說
12. 寂滅相中無 常無常等四  
寂滅相中無 邊無邊等四
13. 邪見深厚者 則說無如來  
如來寂滅相 分別有亦非
14. 如是性空中 思惟亦不可  
如來滅度後 分別於有無
15. 如來過戲論 而人生戲論  
戲論破慧眼 是皆不見佛
16. 如來所有性 即是世間性  
如來無有性 世間亦無性

## རབ་བྱེད་ཉེར་གསུམ་པ། བྱིན་ཅི་ལྟག་བརྟག་པ།

༺ འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་མུག་རྣམས། ཀྱུན་ཏུ་རྟོག་ལས་འབྱུང་  
བར་གསུངས། སྤྱག་དང་མི་སྤྱག་བྱིན་ཅི་ལྟག་ །བརྟེན་པ་ཉིད་ལས་ཀྱུན་ཏུ་  
འབྱུང་། གང་དག་སྤྱག་དང་མི་སྤྱག་དང་། བྱིན་ཅི་ལྟག་ལས་བརྟེན་འབྱུང་  
བ། རྟེན་དག་རང་བཞིན་ལས་མེད་དེ། རྟེན་བྱིན་ཉོན་མོངས་ཡང་དག་མེད། །  
བདག་གི་ཡོད་ཉིད་མེད་ཉིད་ནི། རི་ལྷ་བྱར་ཡང་གྲུབ་པ་མེད། རྟེན་མེད་ཉོན་  
མོངས་རྣམས་ཀྱི་ནི། ཡོད་ཉིད་མེད་ཉིད་རི་ལྷ་རྩལ་འབྱུག་། ཉོན་མོངས་དེ་དག་  
གང་གི་ཡིན། རྟེན་ཡང་གྲུབ་པ་ཡོད་མ་ཡིན། འགའ་མེད་པར་ནི་གང་གི་ཡང་། །  
ཉོན་མོངས་པ་དག་ཡོད་མ་ཡིན། རང་ལུས་ལྷ་བཞིན་ཉོན་མོངས་རྣམས། ཉོན་  
མོངས་ཅན་ལ་རྣམ་ལྟར་མེད། རང་ལུས་ལྷ་བཞིན་ཉོན་མོངས་ཅན། ཉོན་  
མོངས་པ་ལ་རྣམ་ལྟར་མེད། སྤྱག་དང་མི་སྤྱག་བྱིན་ཅི་ལྟག་ །རང་བཞིན་ལས་  
ནི་ཡོད་མེན་ན། སྤྱག་དང་མི་སྤྱག་བྱིན་ཅི་ལྟག་ །བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་གང་  
དག་ཡིན། གཞུགས་སྤྱོད་དང་རེག་པ་དང་། རྟེན་དང་ཚེས་དག་རྣམ་ཏུ་གནི། །  
གཞི་སྟེ་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་དང་། གཏི་མུག་གི་ནི་ཡིན་པར་བརྟགས། །  
གཞུགས་སྤྱོད་དང་རེག་པ་དང་། རྟེན་དང་ཚེས་དག་འབའ་ཞིག་སྟེ། རྟེན་ཟེ་  
གོང་བྱིན་ལྷ་བྱ་དང་། སྤྱི་མུ་མི་ལམ་འདྲ་བ་ཡིན། སྤྱི་མའི་སྤྱིས་བྱ་ལྷ་བྱ་  
དང་། གཞུགས་བརྟེན་འདྲ་བ་དེ་དག་ལ། སྤྱི་པ་དང་ནི་མི་གདགས་པར་  
སྤྱི་པ། འབྱུང་བར་ཡང་ནི་ག་ལ་འབྱུང་། གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་པ་ཞེས། །

## 觀顛倒品第二十三

1. 從憶想分別 生於貪恚癡  
淨不淨顛倒 皆從眾緣生
2. 若因淨不淨 顛倒生三毒  
三毒即無性 故煩惱無實
3. 我法有與無 是事終不成  
無我諸煩惱 有無亦不成
4. 誰有此煩惱 是即為不成  
若離是而有 煩惱則無屬
5. 如身見五種 求之不可得  
煩惱於垢心 五求亦不得
6. 淨不淨顛倒 是則無自性  
云何因此二 而生諸煩惱
7. 色聲香味觸 及法為六種  
如是之六種 是三毒根本
8. 色聲香味觸 及法體六種  
皆空如焰夢 如幹闥婆城
9. 如是六種中 何有淨不淨  
猶如幻化人 亦如鏡中像

བྱ་བ་མི་སྤྱུག་པ། སྤྱུག་ལ་མི་སྣོ་ས་ཡོད་མིན་པས། །དེ་ཕྱིར་སྤྱུག་པ་འཐད་  
 མ་ཡིན། །གང་ལ་བརྟེན་ནས་མི་སྤྱུག་པར། །གངགས་པར་བྱ་བ་སྤྱུག་པ་ནི། །  
 མི་སྤྱུག་མི་སྣོ་ས་ཡོད་མིན་པས། །དེ་ཕྱིར་མི་སྤྱུག་འཐད་མ་ཡིན། །སྤྱུག་པ་ཡོད་  
 པ་མ་ཡིན་ན། །འདོད་ཆགས་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། །མི་སྤྱུག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་  
 བ། །ཞེ་སྤང་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། །གལ་ཏེ་མི་རྟག་རྟག་པ་ཞེས། །དེ་ལྟར་  
 འཛིན་པ་ལོག་ཡིན་ན། །སྟོང་ལ་མི་རྟག་ཡོད་མིན་པས། །འཛིན་པ་ཇི་ལྟར་ལོག་  
 པ་ཡིན། །གལ་ཏེ་མི་རྟག་རྟག་གོ་ཞེས། །དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ལོག་ཡིན་ན། །སྟོང་  
 ལ་མི་རྟག་པའོ་ཞེས། །འཛིན་པ་འང་ཇི་ལྟར་ལོག་མ་ཡིན། །གང་གིས་འཛིན་དང་  
 འཛིན་གང་དང་། །འཛིན་པ་པོ་དང་གང་གཟུང་བ། །ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བ་  
 གྱེ། །དེ་ཕྱིར་འཛིན་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །ལོག་པའམ་ཡང་དག་ཉིད་དུ་ནི། །འཛིན་  
 པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །གང་ལ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཡོད་ཅིང་། །གང་ལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་  
 ཡོད། །བྱིན་ཅི་ལོག་དུ་གྱུར་པ་ལ། །བྱིན་ཅི་ལོག་དག་མི་སྤྱིད་དེ། །བྱིན་ཅི་ལོག་  
 དུ་མ་གྱུར་ལ། །བྱིན་ཅི་ལོག་དག་མི་སྤྱིད་དེ། །བྱིན་ཅི་ལོག་དུ་གྱུར་བཞིན་ལ། །  
 བྱིན་ཅི་ལོག་དག་མི་སྤྱིད་དེ། །གང་ལ་བྱིན་ཅི་ལོག་སྤྱིད་པ། །བདག་ཉིད་གྱིས་ནི་  
 རྣམ་པར་དཔྱད། །བྱིན་ཅི་ལོག་རྣམས་མ་སྤྱེས་ན། །ཇི་ལྟ་བུར་ན་ཡོད་པར་  
 འགྱུར། །བྱིན་ཅི་ལོག་རྣམས་སྤྱེ་མེད་ན། །བྱིན་ཅི་ལོག་ཅན་ག་ལ་ཡོད། །དངོས་  
 པོ་བདག་ལས་མི་སྤྱེ་གྱེ། །གཞན་ལས་སྤྱེ་བ་ཉིད་མ་ཡིན། །བདག་དང་གཞན་  
 ལས་ཀྱང་མིན་ན། །བྱིན་ཅི་ལོག་ཅན་ག་ལ་ཡོད། །གལ་ཏེ་བདག་དང་གཅོང་བ་  
 དང་། །རྟག་དང་བདེ་བ་ཡོད་ན་ནི། །བདག་དང་གཅོང་དང་རྟག་པ་དང་། །

10. 不因於淨相 則無有不淨  
因淨有不淨 是故無不淨
11. 不因於不淨 則亦無有淨  
因不淨有淨 是故無有淨
12. 若無有淨者 何由而有貪  
若無有不淨 何由而有恚
13. 于無常著常 是則名顛倒  
空中無有常 何處有常倒
14. 若于無常中 著無常非倒  
空中無無常 何有非顛倒
15. 可著著者著 及所用著法  
是皆寂滅相 云何而有著
16. 若無有著法 言邪是顛倒  
言正不顛倒 誰有如是事
17. 有倒不生倒 無倒不生倒  
倒者不生倒 不倒亦不生
18. 若于顛倒時 亦不生顛倒  
汝可自觀察 誰生於顛倒
19. 諸顛倒不生 云何有此義  
無有顛倒故 何有顛倒者
20. 若常我樂淨 而是實有者  
是常我樂淨 則非是顛倒

བདེ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལྷག་མ་ཡིན། གལ་ཏེ་བདག་དང་གཙང་བ་དང་། རྟག་དང་བདེ་  
བ་མེད་ན་ནི། བདག་མེད་མི་གཙང་མི་རྟག་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་  
ནོ། དེ་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལྷག་འགགས་པས། མ་རིག་པ་ནི་འགག་པར་འགྱུར། མ་  
རིག་འགགས་པར་གྱུར་ན་ནི། འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་འགག་པར་འགྱུར། གལ་ཏེ་  
ལ་ལའི་ཉོན་མོངས་པ། གང་དག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན། རི་ལྟ་བུར་ན་སྤྱོད་  
བར་འགྱུར། ཡོད་པ་སྤྱོད་ཞིག་སྤྱོད་བར་བྱེད། གལ་ཏེ་ལ་ལའི་ཉོན་མོངས་པ། །  
གང་དག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན། རི་ལྟ་བུར་ན་སྤྱོད་བར་འགྱུར། མེད་པ་སྤྱོད་  
ཞིག་སྤྱོད་བར་བྱེད། ཕྱིན་ཅི་ལྷག་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཉི་ཤུ་  
གསུམ་པའོ།



21. 若常我樂淨 而實無有者  
無常苦不淨 是則亦應無
22. 如是顛倒滅 無明則亦滅  
以無明滅故 諸行等亦滅
23. 若煩惱性實 而有所屬者  
云何當可斷 誰能斷其性
24. 若煩惱虛妄 無性無屬者  
云何當可斷 誰能斷無性

# རབ་བྱེད་ཉེར་བཞི་པ། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བརྟག་པ།

༺ གལ་ཏེ་འདི་དག་ཀྱན་སྟོང་ན། །འབྱུང་བ་མེད་ཅིང་འཇིག་པ་མེད། །  
འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས། །ཁྱོད་ལ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །  
འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་མེད་པས། །ཡོངས་སུ་ཤེས་དང་སྟོང་བ་དང་། །  
སྟོམ་དང་མངོན་དུ་བྱ་བ་དག །འཐད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ཡོད་  
པ་མ་ཡིན་པས། །འབྲས་བུ་བཞི་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །འབྲས་བུ་མེད་ན་འབྲས་  
གནས་མེད། །ཁྱགས་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན། །གལ་ཏེ་སྒྲིས་བུ་གང་ཟག་  
བརྒྱད། །དེ་དག་མེད་ན་དགོ་འདུན་མེད། །འཕགས་པའི་བདེན་རྣམས་མེད་  
པའི་བྱུར། །དམ་པའི་ཆོས་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཆོས་དང་དགོ་འདུན་ཡོད་  
མིན་ན། །སངས་རྒྱས་ཇི་ཉམས་ཡོད་པར་འགྱུར། །དེ་སྐད་སྟོང་པ་ཉིད་སྟུང་ན། །  
དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་གཞོད་པ་ནི། །བྱེད་ཅིང་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་དང་། །  
ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཆོས་ཉིད་དང་། །འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་ཐ་སྟངས་ནི། །ཀྱན་ལའང་  
གཞོད་པ་བྱེད་པ་ཡིན། །དེ་ལ་བཤད་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་ནི། །སྟོང་ཉིད་དགོས་དང་  
སྟོང་ཉིད་དང་། །སྟོང་ཉིད་དོན་ནི་མ་ཉི །གས་པས། །དེ་བྱིར་དེ་ཉམས་གཞོད་པ་  
ཡིན། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པ། །བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཡང་  
དག་བརྟེན། །འཇིག་རྟེན་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། །དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་  
པའོ། །གང་དག་བདེན་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི། །རྣམ་དབྱེ་རྣམ་པར་མི་ཤེས་པ། །དེ་  
དག་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ནི། །ཟབ་མའི་དེ་ཉིད་རྣམ་མི་ཤེས། །ཐ་སྟངས་ལ་ནི་

## 觀四諦品第二十四

1. 若一切皆空 無生亦無滅  
如是則無有 四聖諦之法
2. 以無四諦故 見苦與斷集  
證滅及修道 如是事皆無
3. 以是事無故 則無四道果  
無有四果故 得向者亦無
4. 若無八賢聖 則無有僧寶  
以無四諦故 亦無有法寶
5. 以無法僧寶 亦無有佛寶  
如是說空者 是則破三寶
6. 空法壞因果 亦壞於罪福  
亦複悉毀壞 一切世俗法
7. 汝今實不能 知空空因緣  
及知於空義 是故自生惱
8. 諸佛依二諦 為眾生說法  
一以世俗諦 二第一義諦
9. 若人不能知 分別於二諦  
則於深佛法 不知真實義

མ་བརྟེན་པར། །དམ་པའི་དོན་ནི་བསྟན་མི་ལུས། །དམ་པའི་དོན་ནི་མ་རྟོགས་  
 པར། །མྱ་ངན་འདས་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བསྟར་ཉེས་ན། །ཤེས་  
 རབ་ཆུང་རྣམས་སྤང་བར་འགྱུར། །རི་ལྷོ་སྤྱུལ་ལ་གཟུང་ཉེས་དང་། །རིག་  
 གསལ་ཉེས་པར་བསྐྱབས་པ་བཞིན། །དེ་ཕྱིར་ཞན་པས་ཆོས་འདི་ཡི། །གཏིང་  
 རྟོགས་དཀའ་བར་མཁྱེན་གྱུར་ནས། །སྤྱབ་པའི་སྤྱགས་ནི་ཆོས་བསྟན་ལས། །  
 རབ་དུ་ལོག་པར་གྱུར་པ་ཡིན། །སྟོན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ནི། །སྟོང་ལ་འཐད་  
 པ་མ་ཡིན་པས། །ཁྱོད་ནི་སྟོང་ཉིད་སྟོ ང་བྱེད་པ། །གང་དེ་ང་ལ་མི་འཐད་དོ། །  
 གང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་རུང་བ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་བར་འགྱུར། །གང་ལ་སྟོང་  
 ཉིད་མི་རུང་བ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་མི་འགྱུར། །ཁྱོད་ནི་རང་གི་སྟོན་  
 རྣམས་ནི། །ང་ལ་ཡོངས་སུ་སྦྱར་བྱེད་པ། །རྟ་ལ་མངོན་པར་ཞོན་བཞིན་དུ། །  
 རྟ་ཉིད་བརྟེན་པར་གྱུར་པ་བཞིན། །གལ་ཏེ་དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་ལས། །  
 ཡོད་པར་རྟེན་སུ་ལྟ་བྱེད་ན། །དེ་ལྟ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་རྣམས། །རྒྱ་རྒྱེན་མེད་  
 པར་ཁྱོད་ལྟོ། །འབྲས་བུ་དང་ནི་རྒྱ་ཉིད་དང་། །བྱེད་པ་པོ་དང་བྱེད་དང་བྱ། །  
 རྒྱེ་བ་དང་ནི་འགག་པ་དང་། །འབྲས་བུ་ལ་ཡང་གཞོད་པ་བྱེད། །རྟེན་ཅིང་  
 འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་། །དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། །དེ་ནི་བརྟེན་ནས་  
 གདགས་པ་སྟེ། །དེ་ཉིད་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །གང་ཕྱིར་རྟེན་འབྱུང་མ་ཡིན་  
 པའི། །ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ། །དེ་ཕྱིར་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པའི། །ཆོས་  
 འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་འདི་ཀུན་མི་སྟོང་ན། །འབྱུང་བ་མེད་ཅིང་  
 འཇིག་པ་མེད། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས། །ཁྱོད་ལ་མེད་པར་

10. 若不依俗諦 不得第一義  
不得第一義 則不得涅槃
11. 不能正觀空 鈍根則自害  
如不善咒術 不善捉毒蛇
12. 世尊知是法 甚深微妙相  
非鈍根所及 是故不欲說
13. 汝謂我著空 而為我生過  
汝今所說過 於空則無有
14. 以有空義故 一切法得成  
若無空義者 一切則不成
15. 汝今自有過 而以回向我  
如人乘馬者 自忘於所乘
16. 若汝見諸法 決定有性者  
即為見諸法 無因亦無緣
17. 即為破因果 作作者作法  
亦復壞一切 萬物之生滅
18. 眾因緣生法 我說即是空  
亦為是假名 亦是中道義
19. 未曾有一法 不從因緣生  
是故一切法 無不是空者
20. 若一切不空 則無有生滅  
如是則無有 四聖諦之法

ཐལ་བར་འགྱུར། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་མ་ཡིན་ན། སྤྱག་བསྐལ་ཡོད་པར་  
 ག་ལ་འགྱུར། མི་རྟག་སྤྱག་བསྐལ་གསུངས་པ་དེ། རང་བཞིན་ཉིད་ལ་ཡོད་  
 མ་ཡིན། རང་བཞིན་ལས་ནི་ཡོད་ཡིན་ན། ཅི་ཞིག་ཀྱན་ཏུ་འབྱུང་བར་  
 འགྱུར། རྟེན་སྟངས་ཉིད་གཞོད་བྱེད་ལ། ཀྱན་འབྱུང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །  
 སྤྱག་བསྐལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན། འགོག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། རང་  
 བཞིན་གྱིས་ནི་ཡོངས་གནས་བྱིར། འགོག་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ཡིན། ལམ་  
 ལ་རང་བཞིན་ཡོད་ན་ནི། སྒྲོམ་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། ཅི་སྟེ་ལམ་དེ་  
 བསྒྲོམ་བྱ་ན། རྟོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། གང་ཆེ་སྤྱག་བསྐལ་ཀྱན་  
 འབྱུང་དང་། འགོག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། ལམ་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་འགོག་པ་  
 བྱི། གང་ཞིག་ཐོབ་པར་འགྱུར་བར་འདོད། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་ཉིད་གྱིས་ནི། །  
 ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ན། རྟེན་ནི་ཇི་སྟར་ཡོངས་ཤེས་འགྱུར། རང་བཞིན་  
 གནས་པ་མ་ཡིན་ནམ། རྟེན་བཞིན་ཏུ་ནི་འབྱུང་ཉིད་ཀྱི། སྤང་དང་མངོན་ཏུ་བྱ་  
 བ་དང་། བསྒྲོམ་དང་འབྲས་བུ་བཞི་དག་ཀྱང་། ཡོངས་ཤེས་བཞིན་ཏུ་མི་  
 རུང་ངོ། རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཡིས། འབྲས་བུ་རང་བཞིན་ཉིད་  
 གྱིས་ནི། ཐོབ་པ་མིན་པ་གང་ཡིན་དེ། ཇི་སྟར་འཐོབ་པར་རྒྱས་པར་འགྱུར། །  
 འབྲས་བུ་མེད་ན་འབྲས་གནས་མེད། བྱུགས་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན། །  
 གལ་ཏེ་སྤྱིས་བྱ་གང་ཟག་བརྒྱད། རྟེན་མེད་ན་དགེ་འདུན་མེད། འཕགས་  
 པའི་བདེན་ནམས་མེད་པའི་བྱིར། དམ་པའི་ཚོས་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན། ཚོས་  
 དང་དགེ་འདུན་ཡོད་མིན་ན། སངས་རྒྱས་ཇི་སྟར་ཡོད་པར་འགྱུར། རྟོད་

21. 苦不從緣生 云何當有苦  
無常是苦義 定性無無常
22. 若苦有定性 何故從集生  
是故無有集 以破空義故
23. 若苦有定性 則不應有滅  
汝著定性故 即破於滅諦
24. 苦若有定性 則無有修道  
若道可修習 即無有定性
25. 若無有苦諦 及無集滅諦  
所可滅苦道 竟為何所至
26. 若苦定有性 先來所不見  
於今云何見 其性不異故
27. 如見苦不然 斷集及證滅  
修道及四果 是亦皆不然
28. 是四道果性 先來不可得  
諸法性若定 今云何可得
29. 若無有四果 則無得向者  
以無八聖故 則無有僧寶
30. 無四聖諦故 亦無有法寶  
無法寶僧寶 云何有佛寶

གྱིས་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ལ། །མ་བརྟེན་པར་ཡང་ཐལ་བར་འགྱུར། །ཁྱོད་  
 གྱིས་བྱང་ཆུབ་སངས་རྒྱས་ལ། །མ་བརྟེན་པར་ཡང་ཐལ་བར་འགྱུར། །ཁྱོད་  
 གྱི་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ས་ནི། །སངས་རྒྱས་མིན་པ་གང་ཡིན་དེས། །བྱང་ཆུབ་  
 སྟོད་ལ་བྱང་ཆུབ་ཕྱིར། །བཙལ་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །འགའ་ཡང་  
 ཆོས་དང་ཆོས་མིན་པ། །ནམ་ཡང་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །མི་སྟོང་བ་ལ་ཅི་  
 ཞིག་བྱ། །རང་བཞིན་ལ་ནི་བྱ་བ་མེད། །ཆོས་དང་ཆོས་མིན་མེད་པར་ཡང་། །  
 འབྲས་བུ་ཁྱོད་ལ་ཡོད་པར་འགྱུར། །ཆོས་དང་ཆོས་མིན་རྒྱས་བྱང་བའི། །  
 འབྲས་བུ་ཁྱོད་ལ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཆོས་དང་ཆོས་མིན་རྒྱས་བྱང་བའི། །འབྲས་  
 བུ་གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལ་ཡོད། །ཆོས་དང་ཆོས་མིན་ལས་བྱང་བའི། །འབྲས་བུ་ཅི་  
 ཕྱིར་སྟོང་མ་ཡིན། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡི། །སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གཞོད་  
 བྱེད་གང་། །འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་ཐ་སྙད་ནི། །ཀྱུན་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ཡིན། །  
 སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གཞོད་བྱེད་ན། །བྱ་བ་ཅི་ཡང་མེད་འགྱུར་ཞིང་། །ཚུམ་པ་མེད་  
 པ་བྱ་བར་འགྱུར། །མི་བྱེད་པ་ཡང་བྱེད་པོར་འགྱུར། །རང་བཞིན་ཡོད་ན་འགོ་  
 བ་རྣམས། །མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་དང་། །ཐེར་བྱག་ཏུ་ནི་གནས་འགྱུར་  
 ཞིང་། །གནས་སྐབས་སྒྲ་ཚོགས་བྲལ་བར་འགྱུར། །གལ་ཏེ་སྟོང་པ་ཡོད་མིན་  
 ན། །མ་ཐོབ་ཐོབ་པར་བྱ་བ་དང་། །སྤྱག་བསྐྱལ་མཐར་བྱེད་ལས་དང་ནི། །ཉོན་  
 མོངས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་བའང་མེད། །གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་། །  
 མཐོང་བ་དེ་ནི་སྤྱག་བསྐྱལ་དང་། །ཀྱུན་འབྱུང་དང་ནི་འགོག་པ་དང་། །ལམ་  
 ཉིད་དེ་དག་མཐོང་བ་ཡིན། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་  
 རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཉི་ཤུ་བཞི་པའོ།



31. 汝說則不因 菩提而有佛  
亦復不因佛 而有於菩提
32. 雖復勤精進 修行菩提道  
若先非佛性 不應得成佛
33. 若諸法不空 無作罪福者  
不空何所作 以其性定故
34. 汝於罪福中 不生果報者  
是則離罪福 而有諸果報
35. 若謂從罪福 而生果報者  
果從罪福生 云何言不空
36. 汝破一切法 諸因緣空義  
則破于世俗 諸餘所有法
37. 若破於空義 即應無所作  
無作而有作 不作名作者
38. 若有決定性 世間種種相  
則不生不滅 常住而不壞
39. 若無有空者 未得不應得  
亦無斷煩惱 亦無苦盡事
40. 是故經中說 若見因緣法  
則為能見佛 見苦集滅道

## རབ་བྱེད་ཉེར་ལྔ་པ། ཟྱ་ངན་ལས་འདས་པ་བརྟག་པ།

༺ གལ་ཏེ་འདི་དག་ཀུན་སྟོང་ན། །འབྱུང་བ་མེད་ཅིང་འཇིག་པ་མེད། །  
གང་ཞིག་སྟོ ང་དང་འགགས་པ་ལས། །ཟྱ་ངན་འདའ་བར་འགྱུར་བར་འདོད། །  
གལ་ཏེ་འདི་ཀུན་མི་སྟོང་ན། །འབྱུང་བ་མེད་ཅིང་འཇིག་པ་མེད། །གང་ཞིག་  
སྟོང་དང་འགགས་པ་ལས། །ཟྱ་ངན་འདའ་བར་འགྱུར་བར་འདོད། །སྤངས་པ་  
མེད་པ་ཐོབ་མེད་པ། །ཆད་པ་མེད་པ་རྟག་མེད་པ། །འགག་པ་མེད་པ་སྐྱེ་མེད་  
པ། །དེ་ནི་ཟྱ་ངན་འདས་པར་བརྟེན། །རེ་ཞིག་ཟྱ་ངན་འདས་དངོས་མིན། །ཁྱ་  
ཤིའི་མཚན་ཉིད་ཐལ་བར་འགྱུར། །ཁྱ་དང་འཆི་བ་མེད་པ་ཡི། །དངོས་པོ་  
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཟྱ་ངན་འདས་དངོས་ན། །ཟྱ་ངན་འདས་པ་འདུས་  
བྱས་འགྱུར། །དངོས་པོ་འདུས་བྱས་མ་ཡིན་པ། །འགའ་ཡང་གང་ན་ཡོད་མ་  
ཡིན། །གལ་ཏེ་ཟྱ་ངན་འདས་དངོས་ན། །ཇི་ལྟར་ཟུང་འདས་དེ་བརྟེན་མིན། །  
དངོས་པོ་བརྟེན་ནས་མ་ཡིན་པ། །འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཟྱ་  
ངན་འདས་དངོས་མིན། །དངོས་མེད་ཇི་ལྟར་བྱང་བར་འགྱུར། །གང་ལ་ཟྱ་  
ངན་འདས་དངོས་མིན། །དེ་ལ་དངོས་མེད་ཡོད་མ་ཡིན། །གལ་ཏེ་ཟྱ་ངན་  
འདས་དངོས་མིན། །ཇི་ལྟར་ཟུང་འདས་དེ་བརྟེན་མིན། །གང་ཞིག་བརྟེན་ནས་  
མ་ཡིན་པའི། །དངོས་མེད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོང་བ་དང་ནི་འགྲོ་བའི་  
དངོས། །བརྟེན་ཏམ་རྒྱུར་བྱས་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་བརྟེན་མིན་རྒྱུར་བྱས་  
མིན། །ཟྱ་ངན་འདས་པ་ཡིན་པར་བསྟན། །འབྱུང་བ་དང་ནི་འཇིག་པ་དག །

## 觀涅槃品第二十五

1. 若一切法空 無生無滅者  
何斷何所滅 而稱為涅槃
2. 若諸法不空 則無生無滅  
何斷何所斷 而稱為涅槃
3. 無得亦無至 不斷亦不常  
不生亦不滅 是說名涅槃
4. 涅槃不名有 有則老死相  
終無有有法 離於老死相
5. 若涅槃是有 涅槃即有為  
終無有一法 而是無為者
6. 若涅槃是有 云何名無受  
無有不從受 而名為有法
7. 有尚非涅槃 何況於無耶  
涅槃無有有 何處當有無
8. 若無是涅槃 云何名不受  
未曾有不受 而名為無法
9. 受諸因緣故 輪轉生死中  
不受諸因緣 是名為涅槃
10. 如佛經中說 斷有斷非有  
是故知涅槃 非有亦非無

དབྱ་མ་རྩ་བའི་ཆོག་ལེན་རྒྱས་པ་ཤེས་རབ་ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ

11. 若謂於有無 合為涅槃者  
有無即解脫 是事則不然
12. 若謂於有無 合為涅槃者  
涅槃非無受 是二從受生
13. 有無共合成 云何名涅槃  
涅槃名無為 有無是有為
14. 有無二事共 云何是涅槃  
是二不同處 如明暗不俱
15. 若非有非無 名之為涅槃  
此非有非無 以何而分別
16. 分別非有無 如是名涅槃  
若有無成者 非有非無成
17. 如來滅度後 不言有與無  
亦不言有無 非有及非無
18. 如來現在時 不言有與無  
亦不言有無 非有及非無
19. 涅槃與世間 無有少分別  
世間與涅槃 亦無少分別
20. 涅槃之實際 及與世間際  
如是二際者 無毫釐差別

ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ནི། ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའང་ཡོད་མ་ཡིན། ཁག་འདས་པན་ཆད་  
མཐའ་སོགས་དང་། རྟག་ལ་སོགས་པར་སྟ་བ་དག ཟྱ་ངན་འདས་དང་ཕྱི་  
མཐའ་དང་། རྩོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན། །དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་  
ལ། མཐའ་ཡོད་ཅི་ཞིག་མཐའ་མེད་ཅི། མཐའ་དང་མཐའ་མེད་ཅི་ཞིག་ཡིན། །  
མཐའ་དང་མཐའ་མེད་མིན་པ་ཅི། །དེ་ཉིད་ཅི་ཞིག་གཞན་ཅི་ཡིན། རྟག་པ་ཅི་  
ཞིག་མི་རྟག་ཅི། རྟག་དང་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་ཅི། གཉིས་པ་མིན་པ་ཅི་ཞིག་  
ཡིན། །དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེར་ཞི་ཞིང་། རྩོས་པ་ཉེར་ཞི་ཞི་བ་སྟེ། །  
སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནི་གང་དུ་ཡང་། སྲུ་ལའང་ཆོས་འགའ་མ་བསྟན་ཏོ། ཟྱ་  
ངན་ལས་འདས་པ་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་དུ་བྱེད་པ་ཉི་ཤུ་ལྔ་པའོ།

21. 滅後有無等 有邊等常等  
諸見依涅槃 未來過去世
22. 一切法空故 何有邊無邊  
亦邊亦無邊 非有非無邊
23. 何者為一異 何有常無常  
亦常亦無常 非常非無常
24. 諸法不可得 滅一切戲論  
無人亦無處 佛亦無所說

# རབ་བྱེད་ཉེར་དྲུག་པ། སྤྱིད་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་བརྟག་པ།

༺ མ་རིག་བསྐྱབས་པས་ཡང་སྤྱིད་ཕྱིར། །འདུ་བྱེད་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་  
དག །མངོན་པར་འདུ་བྱེད་གང་ཡིན་པའི། །ལས་དེ་དག་གིས་འགོ་བར་འགོ། །  
འདུ་བྱེད་རྒྱུ་ཅན་རྣམ་པར་ཤེས། །འགོ་བ་རྣམས་སུ་འཇུག་པར་འགྱུར། །རྣམ་  
པར་ཤེས་པ་ལྷགས་འགྱུར་ན། །མིང་དང་གཟུགས་ནི་ཆགས་པར་འགྱུར། །མིང་  
དང་གཟུགས་ནི་ཆགས་གྱུར་ན། །སྤྱི་མཆེད་དྲུག་ནི་འབྱུང་བར་འགྱུར། །སྤྱི་  
མཆེད་དྲུག་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། །རིག་པ་ཡང་དག་འབྱུང་བར་འགྱུར། །མིང་དང་  
གཟུགས་དང་དྲན་བྱེད་ལ། །བརྟེན་ནས་སྤྱི་བ་ཁོ་ན་སྟེ། །དེ་ལྟར་མིང་དང་  
གཟུགས་བརྟེན་ནས། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྤྱི་བར་འགྱུར། །མིག་དང་གཟུགས་  
དང་རྣམ་པར་ཤེས། །གསུམ་པོ་འདུས་པ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་རིག་པའོ་རིག་  
དེ་ལས། །ཚོར་བ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཚོར་བའི་རྒྱུ་གྱིས་སྤྱིད་པ་སྟེ། །  
ཚོར་བའི་དོན་དུ་སྤྱིད་པར་འགྱུར། །སྤྱིད་པར་གྱུར་ན་ཉེ་བར་ལེན། །རྣམ་པ་  
བཞི་པོ་ཉེར་ལེན་འགྱུར། །ཉེར་ལེན་ཡོད་ན་ལེན་པ་པོའི། །སྤྱིད་པ་རབ་ཏུ་  
འབྱུང་བར་འགྱུར། །གལ་ཏེ་ཉེ་བར་ལེན་མེད་ན། །སྤྱི་བར་འགྱུར་ཏེ་སྤྱིད་  
མི་འགྱུར། །སྤྱིད་པ་དེ་ཡང་ཕྱང་པོ་ལྔ། །སྤྱིད་པ་ལས་ནི་སྤྱི་བར་འགྱུར། །ཤ་  
ཤི་དང་ནི་ལྷ་དང་དང་། །སྤྱི་ལྷགས་འདོན་བཅས་སྤྱི་བསྤྱི་ལ་དང་། །ཡིད་མི་  
བདེ་དང་འཇུག་པ་རྣམས། །དེ་དག་སྤྱི་ལས་རབ་ཏུ་འབྱུང་། །དེ་ལྟར་སྤྱི་  
བསྤྱི་ལ་ཕྱང་པོ་ནི། །འབའ་ཞིག་པ་འདི་འབྱུང་བར་འགྱུར། །འཁོར་བའི་རྩ་བ་



## 觀十二因緣品第二十六

1. 眾生癡所覆 為後起三行  
以起是行故 隨行墮六趣
2. 以諸行因緣 識受六道身  
以有識著故 增長於名色
3. 名色增長故 因而生六入  
情塵識和合 以生於六觸
4. 因於六觸故 即生於三受  
以因三受故 而生於渴愛
5. 因愛有四取 因取故有有  
若取者不取 則解脫無有
6. 從有而有生 從生有老死  
從老死故有 憂悲諸苦惱

འདུ་བྱེད་དེ། །དེ་ཕྱིར་མཁས་རྣམས་འདུ་མི་བྱེད། །དེ་ཕྱིར་མི་མཁས་བྱེད་པ་  
ཡིན། །མཁས་མིན་དེ་ཉིད་མཐོང་ཕྱིར་རོ། །མ་རིག་འགགས་པར་གྱུར་ན་ནི། །  
འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱང་འབྱུང་མི་འགྱུར། །མ་རིག་འགག་པར་འགྱུར་བ་ནི། །ཤེས་  
པས་དེ་ཉིད་བསྒོམས་པས་སོ། །དེ་དང་དེ་ནི་འགགས་གྱུར་པས། །དེ་དང་དེ་  
ནི་མངོན་མི་འབྱུང་། །སྤྲུག་བསྐྱེད་ལྟར་པོ་འབའ་ཞིག་པ། །དེ་ནི་དེ་ལྟར་ཡང་  
དག་འགག། སྤྲིད་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་  
པ་ཉི་ཤུ་དྲུག་པའོ།

7. 如是等諸事 皆從生而有  
但以是因緣 而集大苦陰
8. 是謂為生死 諸行之根本  
無明者所造 智者所不為
9. 以是事滅故 是事則不生  
但是苦陰聚 如是而正滅

## རབ་བྱེད་ཉེར་བདུན་པ། ལྷ་བ་བརྟག་པ།

༺ འདས་དུས་བྱུང་མ་བྱུང་ཞེས་དང་། འཇིག་རྟེན་རྟག་པ་ལ་སོགས་  
པར། ལྷ་བ་གང་ཡིན་དེ་དག་ནི། རྫོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན། མ་འོངས་  
དུས་གཞན་འབྱུང་འགྱུར་དང་། མི་འབྱུང་འཇིག་རྟེན་མཐའ་སོགས་པར། ལྷ་  
བ་གང་ཡིན་དེ་དག་ནི། བྱི་མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན། འདས་པའི་དུས་ན་  
བྱུང་གྱུར་ཅས། བྱ་བ་དེ་ནི་མི་འཐད་དོ། རྫོན་ཆོ་རྒྱལ་སྤྱ་གང་བྱུང་བ། ཇི་  
ཉིད་འདི་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཇི་ཉིད་བདག་ཏུ་འགྱུར་སྟུང་ན། ཉེ་བར་ལེན་པ་ཐ་  
དད་འགྱུར། ཉེ་བར་ལེན་པ་མ་གཏོགས་པར། བྱོད་གྱི་བདག་ནི་གང་ཞིག་  
ཡིན། ཉེ་བར་ལེན་པ་མ་གཏོགས་པའི། བདག་ཡོད་མ་ཡིན་བྱས་པའི་ཆོ། ཉེ་  
བར་ལེན་ཉིད་བདག་ཡིན་ན། བྱོད་གྱི་བདག་ནི་མེད་པ་ཡིན། ཉེ་བར་ལེན་  
ཉིད་བདག་མ་ཡིན། ཇི་ཉིད་བ་དང་འཇིག་པ་ཡིན། ཉེ་བར་སྤང་བ་ཇི་ལྷ་  
བར། ཉེ་བར་ལེན་པོ་ཡིན་པར་འགྱུར། བདག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལས། གཞན་  
དུ་འཐད་པ་ཉིད་མ་ཡིན། གཤམ་ཏེ་གཞན་ན་ལེན་མེད་པར། གཟུང་  
ཡོད་རིགས་ན་གཟུང་དུ་མེད། ཇི་ལྷ་བ་ལེན་ལས་གཞན་མ་ཡིན། ཇི་ནི་ཉེར་  
ལེན་ཉིད་ཀྱང་མིན། བདག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་མེད་མིན། མེད་པ་ཉིད་དུ་འདྲ་  
མ་ངེས། འདས་པའི་དུས་ན་མ་བྱུང་ཞེས། བྱ་བ་དེ་ཡང་མི་འཐད་དོ། རྫོན་  
ཆོ་རྒྱལ་སྤྱ་གང་བྱུང་བ། ཇི་ལས་འདི་གཞན་མ་ཡིན་ནོ། གཤམ་ཏེ་འདི་ནི་  
གཞན་གྱུར་ན། ཇི་མེད་པར་ཡང་འབྱུང་བར་འགྱུར། ཇི་བཞིན་དེ་ནི་གནས་

## 觀邪見品第二十七

1. 我于過去世 為有為是無  
世間常等見 皆依過去世
2. 我于未來世 為作為不作  
有邊等諸見 皆依未來世
3. 過去世有我 是事不可得  
過去世中我 不作今世我
4. 若謂我即是 而身有異相  
若當離於身 何處別有我
5. 離身無有我 是事為已成  
若謂身即我 若都無有我
6. 但身不為我 身相生滅故  
云何當以受 而作於受者
7. 若離身有我 是事則不然  
無受而有我 而實不可得
8. 今我不離受 亦不即是受  
非無受非無 此即決定義
9. 過去我不作 是事則不然  
過去世中我 異今亦不然
10. 若謂有異者 離彼應有今  
我住過去世 而今我自生

འགྱུར་ཁིང་། །དེར་མ་ཤི་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཆད་དང་ལས་རྣམས་ཆུད་ཟ་  
 དང་། །གཞན་གྱིས་བྱས་པའི་ལས་རྣམས་ནི། །གཞན་གྱིས་སོ་སོར་སྦྱང་བ་  
 དང་། །དེ་ལ་སོགས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །མ་བྱང་བ་ལས་འབྱང་མེན་ཏེ། །  
 འདི་ལ་སྐྱོན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར། །བདག་ནི་བྱས་པར་འགྱུར་བ་དང་། །འབྱང་  
 བའམ་རྒྱ་མེད་ཅན་དུ་འགྱུར། །དེ་ལྟར་བདག་བྱང་བདག་མ་བྱང་། །གཉིས་ཀ་  
 གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར། །འདས་ལ་ལྟ་བ་གང་ཡིན་པ། །དེ་དག་འཐད་པ་མ་  
 ཡིན་ལྟོ། །མ་འོངས་དུས་གཞན་འབྱང་འགྱུར་དང་། །འབྱང་བར་མི་འགྱུར་  
 ཞེས་བྱ་བར། །ལྟ་བ་གང་ཡིན་དེ་དག་ནི། །འདས་པའི་དུས་དང་མཚུངས་པ་  
 ཡིན། །གལ་ཏེ་ལྟ་དེ་མི་དེ་ན། །དེ་ལྟར་ན་ནི་རྟག་པར་འགྱུར། །ལྟ་ནི་མ་སྐྱེས་  
 ཉིད་འགྱུར་ཏེ། །རྟག་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ལྟ་ལས་མི་གཞན་ན། །དེ་  
 ལྟར་ན་ནི་མི་རྟག་འགྱུར། །གལ་ཏེ་ལྟ་མི་གཞན་ཡིན་ན། །རྒྱུད་ནི་འཐད་པར་མི་  
 འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་སྦྱགས་གཅིག་ལྟ་ཡིན་ལ། །སྦྱགས་གཅིག་མི་ནི་ཡིན་གྱུར་  
 ན། །རྟག་དང་མི་རྟག་འགྱུར་བ་ཡིན། །དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ལྟོ། །གལ་  
 ཏེ་རྟག་དང་མི་རྟག་པ། །གཉིས་ཀ་གྲུབ་པར་གྱུར་ན་ནི། །རྟག་པ་མ་ཡིན་མི་  
 རྟག་མིན། །འགྲུབ་པར་འགྱུར་བར་འདོད་ལ་རག་གལ་ཏེ་གང་ཞིག་གང་ནས་  
 གང་། །འོང་ཁིང་གང་དུའང་འགོ་འགྱུར་ན། །དེ་ཕྱིར་འཁོར་བ་ཐོག་མེད་  
 པར། །འགྱུར་ན་དེ་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །གལ་ཏེ་རྟག་པ་འགའ་མེད་ན། །མི་རྟག་  
 གང་ཞིག་ཡིན་པར་འགྱུར། །རྟག་པ་དང་ནི་མི་རྟག་དང་། །དེ་གཉིས་བསལ་  
 བར་གྱུར་པའོ། །གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡོད་ན། །འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་རི་

11. 如是則斷滅 失於業果報  
彼作即此受 有如是等過
12. 先無而今有 此中亦有過  
我則是作法 亦為是無因
13. 如過去世中 有我無我見  
若共若不共 是事皆不然
14. 我于未來世 為作為不作  
如是之見者 皆同過去世
15. 若天即是人 則墮于常邊  
天則為無生 常法不生故
16. 若天異於人 是即為無常  
若天異人者 是則無相續
17. 若半天半人 則墮于二邊  
常及于無常 是事則不然
18. 若常及無常 是二俱成者  
如是則應成 非常非無常
19. 法若定有來 及定有去者  
生死則無始 而實無此事
20. 今若無有常 云何有無常  
亦常亦無常 非常非無常
21. 若世間有邊 云何有後世  
若世間無邊 云何有後世

ལྷར་འགྱུར། །གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་མཐའ་མེད་ན། །འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཇི་ལྷར་  
 འགྱུར། །གང་ཕྱིར་ཕྱང་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ། །འདི་ནི་མར་མེའི་འོད་དང་  
 མཚུངས། །དེ་ཕྱིར་མཐའ་ཡོད་ཉིད་དང་ནི། །མཐའ་མེད་ཉིད་ཀྱང་མི་རིགས་  
 སོ། །གལ་ཏེ་སྤྲ་མ་འཇིག་འགྱུར་ཞིང་། །ཕྱང་པོ་འདི་ལ་བརྟེན་བྱས་ནས། །  
 ཕྱང་པོ་དེ་ནི་མི་འབྱུང་ན། །དེས་ན་འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡོད་འགྱུར། །གལ་ཏེ་སྤྲ་  
 མ་མི་འཇིག་ཅིང་། །ཕྱང་པོ་འདི་ལ་བརྟེན་བྱས་ནས། །ཕྱང་པོ་དེ་ནི་མི་འབྱུང་  
 ན། །དེས་ན་འཇིག་རྟེན་མཐའ་མེད་འགྱུར། །གལ་ཏེ་སྤྱོགས་གཅིག་མཐའ་  
 ཡོད་ལ། །སྤྱོགས་གཅིག་མཐའ་ནི་མེད་འགྱུར་ན། །འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡོད་  
 མཐའ་མེད་འགྱུར། །དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཅོ། །ཇི་ལྷ་བྱར་ན་ཉེར་ལེན་  
 པོའི། །སྤྱོགས་གཅིག་རྣམ་པར་འཇིག་འགྱུར་ལ། །སྤྱོགས་གཅིག་རྣམ་པར་  
 འཇིག་མི་འགྱུར། །དེ་ལྷར་དེ་ནི་མི་རིགས་སོ། །ཇི་ལྷ་བྱར་ན་ཉེར་སྤང་བ། །  
 སྤྱོགས་གཅིག་རྣམ་པར་འཇིག་འགྱུར་ལ། །སྤྱོགས་གཅིག་རྣམ་པར་འཇིག་མི་  
 འགྱུར། །དེ་ལྷར་དེ་ཡང་མི་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་མཐའ་ཡོད་མཐའ་མེད་པ། །  
 གཉིས་ཀྱི་གྲུབ་པར་གྱུར་ན་ནི། །མཐའ་ཡོད་མ་ཡིན་མཐའ་མེད་མིན། །འགྲུབ་  
 པར་འགྱུར་བར་འདོད་ལ་རག །ཡང་ན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དག །སྟོང་ཕྱིར་  
 ཏྲག་ལ་སོགས་ལྷ་བ། །གང་དག་གང་དུ་གང་ལ་ནི། །ཅི་ལས་ཀྱན་དུ་འབྱུང་  
 པར་འགྱུར། །ལྷ་བ་བཏྲག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཞེ་རབ་དུ་བྱེད་པ་ཉི་ཤུ་བདུན་པའོ།

གང་གིས་སྤྱགས་བཅེ་ཉེར་བཟུང་ནས། །

ལྷ་བ་ཐམས་ཅད་སྤང་བའི་ཕྱིར། །



22. 五陰常相續 猶如燈火炎  
以是故世間 不應邊無邊
23. 若先五陰壞 不因是五陰  
更生後五陰 世間則有邊
24. 若先陰不壞 亦不因是陰  
而生後五陰 世間則無邊
25. 真法及說者 聽者難得故  
如是則生死 非有邊無邊
26. 若世半有邊 世間半無邊  
是則亦有邊 亦無邊不然
27. 彼受五陰者 云何一分破  
一分而不破 是事則不然
28. 受亦複如是 云何一分破  
一分而不破 是事亦不然
29. 若亦有無邊 是二得成者  
非有非無邊 是則亦應成
30. 一切法空故 世間常等見  
何處於何時 誰起是諸見

དམ་པའི་ཆོས་ནི་སྟོན་མཛད་པ། །

གོ་ཏམ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །

དབུ་མ་རྩ་བའི་ཆོག་ལེན་ཀྱི་ཕྱི་ལོ་ཤེས་རབ་ཅེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་  
ཆོས་མཛད་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ། དོན་དམ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཡང་དག་པར་སྟོན་  
པ། ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱེན་པའི་ཚུལ་གསལ་བར་བྱེད་པ། སློབ་དཔོན་བདག་  
ཉིད་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་སྤྱི་སྤྱོད་མི་འཕྲོགས་པའི་མཁུན་རབ་དང་ཐུགས་རྗེར་ལྷན་  
པ། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཐེག་པ་སླ་ན་མེད་པའི་ཚུལ་གསལ་བར་བྱེད་པ། རབ་  
དུ་དགའ་བའི་ས་བསྐྱབས་ནས། བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་དུ་གསེགས་པ། འཇིག་རྟེན་  
གྱི་ཁམས་དང་བའི་འོད་ཅེས་བྱ་བར། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས་  
འོད་ཅེས་བྱ་བར་འགྱུར་བས་མཛད་པ་རྫོགས་སོ། །

དབང་ཕྱག་དམ་པའི་མངའ་བདག་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྷ་བཙན་པོའི་  
བཀའ་ལླང་གིས། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཆེན་པོ་དབུ་མ་པ། རྫོན་གར་དང་། ལྷ་  
ཆེན་གྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་དག་སྤྱོད་ཅན་རོ་སྤྱིའི་རྒྱལ་མཁན་གྱིས་བསྐྱར་ཅིང་ལྷས་ཏེ་གཏན་ལ་  
ཕབ་པ། འདི་ལ་རབ་དུ་བྱེད་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན། སློ་ཀ་བཞི་བརྒྱ་བཞི་བརྒྱ་རྩ་དགུ་  
བྱེད་དང་གཉིས་སུ་བྱས་སོ། སྤྱད་གྱིས་ཡོད། བམ་པོ་ནི་ཁ་ཆེའི་གོང་ཁྱེད་དཔེ་  
མེད་གྱི་དབུས། གཙུག་ལག་ཁང་རིན་ཆེན་སྤྲས་པའི་དབུས་སུ། ཁ་ཆེའི་མཁན་པོ་  
ཏ་སུ་མ་ཏི་དང་། བོད་གྱི་སྤྱི་བསྐྱར་གྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་པ་ཚབ་ཏེ་མ་གཤགས་གྱིས་མེའི་  
བདག་པོ་འཕགས་པ་སྤྱིའི་སྤྱི་རིང་ལ་འབྲེལ་པ་ཆོག་གསལ་བ་དང་བསྐྱར་ནས་  
བཙུག་པའོ། །སྤྱད་གྱིས་ར་ས་འཕྲལ་སྤྱད་གི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ། རྒྱ་གར་གྱི་  
མཁན་པོ་ཀ་ན་ཀ་དང་། ལོ་རྒྱུ་བ་དེ་ཉིད་གྱིས་ལྷ་ཆེན་བཞུགས་པའོ། །

31. 瞿曇大聖主 憐愍說是法  
悉斷一切見 我今稽首禮